

శ్రీ లక్ష్మీ సృశిం హే య న మః

1 ప్రకరణము.

శ్లోకరంగం—అటతాళం.

శరణంకరవాణీ, తవచరణౌ శరణంకరవాణీ

ఉపపల్లవి ఉ. —వరదశ్రీవైకుంఠ వాహినీపతే పరమసూరిగణాభరణ
విష్వక్సేన శరణం॥

౧. మిత్రోఘవనజైత్రా అంబుజపత్రా నేత్రాదానవజైత్రా వే
త్రాగ్రనియమిత విశ్వకల్పశవల్లీ దాత్రపవిత్ర సూత్రవతీకళ
త్రా శరణం॥

౨. ఖచరసన్నతచరణా, పరవాసుదేవ సచివసంస్మృతితరణా
సచరాచరలోకజాల సంభరణావై రిచమూహరణ, దివ్యరు
చిరాభరణా శరణం॥

౩. అతులితగుణజాలా వేదాంతవేద్య పతితపావనశీలా వితత
పరాశర, వేంకటచెలదాస, సతతసన్నతపాద, జలజజలదనీ
ల శరణంకరవాణీ

కేదారగౌళరాగం - ఆదితాళం. ౨

విహంగరాజంకలయే! అహమహన్యహని, హృద్వియే ||

ఉ. మహామహిమముత! విహారమృతభు! గహర్వ్యభ వి
గ్రహం, హరివహం || విహంగ ||

౧. కాయశ్యాన్మృతపింధుం, భవ! కలుషవిదారిణబంధుం! పురా
ణపూరుష, ధురీణవాహన, మరాటిపుతనానిరాకృతి శ
ణం || విహంగ ||

౨. శశాంకధవళశిరస్కం! పృథువిశాలభాస్వదరస్కం! నిశా
టసంఘాటశైల, జాలవినిశాతనకులిశ! నిశాతనశిరం || విహంగ ||

౩. విలేశయ, శయనకేతుం! నిర్మలినర్మగణసేతుం! లలితగుణస
ముల్లసత్పరాశర కులజవేంకటా, చల్లదానసుతం || విహంగతా
జంకలయే ||

ఆరభిరాగం - ఆదితాళం.

జయజయా, స్వామిన్ జయజయా ||

ఉ. జయశేషమూర్తే, సముదగ్రకీర్తే! భయహరహంతవ, భ
క్తోనువర్తే || జయ ||

౧. అమలమాణిక్య సహస్రోత్తనూంగ! కమనియ్యశశికోటి సఖ
ధవళాంగ! అమితకృపాసముదంచితపాంగ! ఆనందభోగా
సమగ్రాంతరంగా || జయ ||

౨. శ్రీశ్రీనివాసావి శిష్టపర్యంకా, ఆశ్రితవృజినర ధాంగశశాం
కా! విశ్రుతగుణసర్వ వినుత విశంకా, వికటారి దృఢమగ్ర విష
ధూమటంకా || జయ ||

౩. శేషర్వ సముదిత శేషభిధానా, శోషితభవవిశ్వ సూరిప్ర

ధానా పోషిగాచర బుధపుంజనిధానా పురుషోత్తమదివ్య
భోగావిధానా ||జయ||

౪. సనకాదిమునీ బృందసన్నతచరణా, సంకర్షణాదిదివ్యాంకా
వతరణా! దినమణిమణి ఘృణీదీపితాభరణా, దివ్యాంగరా
గాదివ్యవిస్ఫురణా ||జయ||

౫. ఉరుకేతన వరీకృతోత్తుంగతాలా! తరలైక కర్ణసుంజలనుక
పోల! స్థిరపరాశరగోత్ర సురువిరళీలా! ధరవేంకటాచలదా.
సానుపాలా ||జయ జయ||

సారాష్ట్రరాగం—అటతాళం. ౪

జయవిజయీభవ! శ్రీకృష్ణమూరారే! గోవిందమూరారే! జయ
విజయీభవ!

ఉ. జయవిజయీభవ! శంఖచక్రధర! శరభీరాజతనయారమ
ణా! దయమానహృదయాబ్జ! దనుజాంతకహరి! హయనుతప
దపీతాంబర శోభిత ||జయ||

౧. గరుడగమన భాసురశేష శయనా, కమల విమల సుందరన
యనా! సురభూసురముని వరనికర శుభం! కరగోవర్ధనగిరిధ
రమరహర ||జయ||

౨. పూతనాశకటవి! ఘాతనపాతిత! వాతదనుజవృషబకదమనా!
పీతదగ్ధనవ! నీతఘృతవివి! ధ్వాతమరితసంఘాతనిజావన||జయ||

౩. జయపరాశరా! న్వయసతతమశూచయ! వెంకటాచల
దాసనుతా! ప్రియతమశ్రీరాజుపేట! పురవరాలయ, రాజగో
పాల లభితకపోలా ||జయ విజయీభవ||

ద్విపద.

అని, విశిష్టేష్టదేవాభివందనము మునుకొని, కాశించి, మోదంబుగాంచి. అఖిలజగజ్జనురవనభంగాదినిఖిల! వీలారసనిత్యరతుండు, వీక్షింప! వినత వివిధభూతజాలి! రక్షణ దీక్షాభురంధరుండతుల! వేదాంత విఖ్యాత విపులప్రభావు! డాదిపరబ్రహ్మమానందమయుడు! శ్రీనివాసుడు శేషచిద చిచ్ఛరీరి! దీనబంధుడుదయా దివ్యాంబురాశీ, యైననారాయణునంక్రిసరోజ! గానసుధారసకలితచిన్తుడను! వరకురుమద్దాలివంశాభిహారిణ! ధరకృష్ణయాభ్యప్రధానసుతుండు! వెంకటాచలదాస విశ్రుతాఖ్యుడను, పంకంబునెడపాసి, భవవారిరాశి! పారంబుజేరగా ఒరగినతేప్ప! నారాయణుని దివ్యనామకీర్తనమే! యని నిశ్చయంబుగా నాప్తులవలన! వీని యదిగానాసువృత్తమానేని! తనరినతేనెయు ద్రాక్షయుగూర్చి! కరమొప్పపాలు శర్కరయును గూర్చి! పరగనాస్వాదించు భంగియాగాదె! యదిగానశ్రీ నృశింహస్వామి, దివ్య సదమలచరితంబు! సంగ్రహంబుగను! కీర్తనంబులుగాగ! కృత్యొనరించి! కీర్తింతుననిగమకించితిగాని! లక్షణ నాటకాలం కారకావ్య! శిక్షయింతయునిట జెప్పగాలేదు! మరిపదవాక్యప్రమాణవిచార! పరిచితిచూరతోపాస్తమేకాదే! కావుననిదియెట్లుకడతేరుననక! దేవదేవుడు వాసుదేవుడుతానె! వాత్సల్యరసపూరవారిధిగాన! మత్సమీహితము నెన్నునినెరవేర్చు! ననికాంచియీదురత్యయకృత్యమునకు! పనిబూనితినిగాని! భవ్యాశ్వులార! ఖ్యాతిలాభార్చనకైకాదు! గాన ప్రీతమనసులైప్రేమనాయుడల! చొప్పుడగాజూచిసురుచిరభంగి! తప్పులనెన్నక దయశే

యోగ్యం ఒప్పుమీరకిరీటమున్నట్టి తలకుఁ బొప్పిపాటింపగఁగొనఁ
 జేసినట్లుఁ బాఠముఁబదివిధమునామకీర్తనఁజేసెను. సారంబుగన
 కదోసముఁజెన్నదగునె. మరియును దీనిఁజెప్పదిబరికించి. యర
 సిన సుజనప్రియంబె కాయనుచు. గమకించితినిజెప్ప. గానిట్టిది
 వ్య, రమణీయ తరకధారంభ మెట్లనిన, రాజోత్తముడు పాం
 డురాజసూనుండు. రాజసూయముభాసురంబుగాజేసి. యు
 న్నచో. నారదయోగిచంద్రుండు క్రన్నవవచ్చినగాంచి. పూ
 జించి. ప్రహ్లాదచరితంబు. పరమపావనము. నాహ్లాదకరము
 నై. యమరును గాన వినగోరెదనుజెప్పవే. మునిచంద్ర, య
 ని వేడనాతడిట్లని చెప్పదొడగె.

శుద్ధసావేరిరాగం—ఆదితాళం. ౫

శ్రీవిభవనిలయా, పరిపాలి. తావనీవలయా॥ శ్రీవరనిరసింహం
 డః— వతారకథా భావముజెలగహా. తావధిసేవధిగా వివరించెద
 ॥శ్రీవిభవనిలయా॥

౧. లోకపావనమూ. మునిదివిజా. నీకజీవనమూ, తేకువలేకని.
 రాకులసంపత్కొకములకురవి. రాకయనదగును, చేకురుభూ
 రి. వేకముఘోరము హాకిల్లుచువర్చికర భీకరకేకిర వంబులు
 ॥శ్రీవిభ॥

౨ దీనరక్షణమూ, అతిదురహం, మానశిక్షణమూ. శ్రీనరసింహం
 డు, మానకపుడుదన. వానిగజేకొను. గానవిలసద సమానమై
 నవిజ్ఞానము. భక్తియు, నొనరవరయను మానము. మానుమ

నూనముగానగు ||శ్రీవిభ||

3. స్థిరకురుచుద్దానీ! వేంకటాచలవరదాసునిపాలీ! సురనుతమాగు
భాసురసురతరువన! సురుచిరవరములు సారదిచొసంగుచు!
సురవిరోధియా! హిరణ్యకశిపునుసూరుగొని, తత్పుత్రవరశుభ
కరుడనదిరముగబరగెను || శ్రీవిభవనిలయా ||

కాంబోది రాగం-ఆది- ౬

పాండవేయా, పండితవిధేయా! పాండవేయా||

ఉ:—గంధుమగంటిమి, నిండినతనయను, జుండగుకనకా క్షుంధు
వరాహత, నుండగుహరిచే భండనమునని హరుండగుబివిని
ప్రచండకోపమున, మండితపంబు, ద్దండతజేయపా సిండి
యొడలయసురుండడవికిజనే|| పాండ||

౧. చాలగావడినీ, కాలాంతకోగ్ర! కీల్చిత్రవడినీ, నేలపైబొటన
వ్రేలూనిమహా! భీలగతిగగన! శాలిజాచుచువి శాలబాహు
పులనోలి నూర్ధ్వముక! రాశవ్యాభులబోలజూచియు |త్తాలదే
హముపిపికలుదినగ! జాలిజెందకవలీలగ నిలచెను||పాండ||

౨. ఘోరరూపముగా, లోకములకెల్లా భూరితాపముగా, క్రూర
తపమునీ! తీరునసలుపను, రారిమస్తకద్వారమున వెడలె! భో
రుచనుంటుపొగలు మిణుగురులు! వారిధులుగలగె, ధారుణి
బగిలెను బోరగిలబడెను ధారుణిధరములు! తారలురాలెను
శల్లడిలెజగము||పాండ||

3. తలకుజెందకనూ! దైత్యేంద్రుడెంతయు! బెలుకునొందకనూ,
జలజగర్భపద జలజయుగము మది! నెలకొలిపిసవ్యధనియతి

నుండగను, బలమరిసురలయ్యలజడికోర్వక, నలువకునింతయు
దెలుపజరియు, తగ్గలికనుకురు మాడ్గాలి వేంటటాచలదాస
నుతుని పలువారుడలచుచు॥పాండవేయా॥

శంకరాభరణం-అట ౭

విన్నవించిరిసురలూ బ్రహ్మతోడవిన్నవించిరిసురలూ॥

ఉ;—సన్నిధానముజేరి సన్నుతించిమొక్కిరి, క్రన్నతమకైనగాసి
యల్లవపుడు॥విన్నవించిరి॥

౧. ఉడుకసాగెనుచూడుమీ, స్వర్గమునైత్యుకడిదితపము వేడిమీ,
అడుగులశ్చత్వబమోవనలవిగాక చాలబడలికనొందినీకడకుజేరి
తిమని॥విన్నవించిరి॥

౨. విపులనిష్ఠమిందీ, నీవలెదీర్ఘతపమునాచరించీ, ఇవుడెనీపదవి
దా, నపహరించియెల్లపుడునుదానేయే, లగనెంచినాడని॥ వి
న్నవించిరి॥

౩. మరియునొక్కజాడా, తోచెనతనిమతమునెంచిచూడా, అరు
దైనతపముచేసెఱల నాశముజేసి, తిరుగక్రొత్తసృష్టిబరగించు
నోయని ॥విన్నవించిరి॥

౪ దీనులబాలింపవే దీనికిప్రతివి, ధానముగావింపవే, దానవనా
ధుసంమానించి తపమును, మానజేసి జగముమన్నింపవేయని
॥విన్నవించిరి॥

౫. పంకజాతవాసిని, కురుమద్దాల్ వెంకటాచలదాసునీ, శంక
బోడట్టినచందాననీవుమా, యింకిలిబాపి వ్యరిసి కావుమని
॥విన్నవించిరి॥

సావేరి రాగం—తది. ౩

పినవేధరణీశా, కీర్తిప్రకాశా వేష్టితాఖిలాశా॥

ఉ;—వవజభవుడు దేవతంతునవివిని వెనువెంట సురలు మునుల
గోలిచిరా గనుహిరణ్యకశిపుని యాశ్రమవని మునునతనిగ
నుగొనజనుదెంచెను ॥వినవే॥

౧. పుట్టులుకోములు, బోయగపైపై చెట్టులెదుగగను చీమలు దో
ములు పట్టిదేహమెడపడక కరచితన పట్టుగదలనివిగాఢదైర్య
గనె ॥వినవే॥

౨. కడిదితపమునుగ్రపువేడిమిచే నుడికిలోకములునుడిబడుచుండగ
అడరిమేఘపటలాంతర రవికై వడివెలెగెడుసురవైరి గనిపలి
కె ॥వినవే॥

౩. ఓహూదైతేయోత్తనులేలె మ్మాహానీతపసుత్యాశ్చర్యము
దేహముపుగువులు దివగనుబ్రాణాలూంహిపగనెట్లుండెనొయ
నుచును ॥వినవే॥

౪. నీరన్నముమా, నీరీతనిపది నూరుల యేండ్లెవ్వారుండెదరా
రొగనీసుసరి, లేరికనిచ్చెద కోరుము వరములవారిగననుచు
ను॥వినవే॥

౫. పుమారిటుసంభావించిధరాతలమున కురుమద్దాలి వెంకిటా
చటరాసనుతిని, దలచియతనిపై గలయక మండలజలములు
చిలకెను ॥పినవేధరణీశా॥

కల్యాణీ రాగం—అట. ౯

భావించివినవేనరేంద్రా! వాసు దేవపాదభక్తిసాంద్రా॥

ఉ॥—యీవిధమున దానవేంద్రుడుబ్రహ్మసం! భావింపగా పుట్టబయలు దేరివచ్చె॥

౧. నెపరంజిఛాయలుదేరా! దేహమద్భుతమై యొప్పుమీరా ఉపమానరహితమై, యొప్పుచున్నదీపు! లపరిమితంబుగ నంతట వ్యాపింప! విపులైర్వైర్వైర్వలసను! వేతనకలావయపుడయ్యెను॥ భావించి॥

౨. మీదనున్న బ్రహ్మజాచీ! ధరణీ మీదటచేతులు జాచీ! మోద ముప్పొంగగఁమొక్కి లేచినిలచి! ఆదరంబుతోడనానందబాష్పముల్! మేదురంబుగగురియపులకో, న్నేషసంవృతగాత్రుడయ్యెను॥ భావించి॥

౩. విలసిల్లభక్తివహించీ! ప్రేమ కలితుడైనమ్రతగాంచీ! వెలయ కురుచుద్దాలి వెంకటాచలదాస! కులదైవనాభీసలిలజాత జాతుని! గళముడన్దుత్తికపడగనుతి! సలుపదలకొనియెనిట్లునుచు॥ భావించి॥

జంఘాటి రాగం—రూపకం. ౧౦

అనిశముననుబ్రోవవయ్య! హంసవాహనా॥

ఉ॥—పినుతింప నెంతవాడ, విశ్వమోహనా॥ అనిశ॥

౧. సృష్టిస్థితిలయకర్తపుశిష్టజనశరణ్యా, అష్టవిధ విభూతీశుడవ మరగణవరేణ్యా॥ అనిశ॥

౨. వీక్షింపవేశర్పణతోడవితతారుణగాత్రా రక్షింపవేశరణం
టి సరస్వతీకళత్రా॥ అనిశ॥

౩. అలకురుద్దాలి వెంకటాచలదాసునికీ జలజనయనువలెనీవు
ను వేలసితినాపనికీ॥ అనిశము॥

సౌరాష్ట్రరాగం—౪ట ౧౧

వినవయ్యరాజతనూజా॥ వైరిగణభీషణధ్వాంతదినరాజలేజా॥

ఉ—దనుజేంద్రుడిరీతి వనరుహగర్భుని వినుతులుజేసిచేకొని యెనువ
రములు॥ వినవయ్య॥

౧. మదినాతపమునకు మెచ్చి, నాకు శరయుడవైవరములిచ్చి
ముదమొప్పునాదరింప దలచితివయేని॥ యిదెకోరెదను సత్యపద
విదప్పుకు మనియె॥ వినవయ్య॥

౨. ఈవిశ్వకోశములోనా దేవా శీవుస్సజింవిననానా జీవు
లలోపల నేవానిచేతను, చావులేకుండగ నీవేయని కోరే॥ విన
వయ్య॥

౩. నతులును సురలునసురలూ సిద్ధగరుడగంధర్వకిన్నరులూ ఉ
రగులు మొదలగు బరగు వారలచేత మరణములేకుండ కరు
ణింపుమనివేడే॥ వినవయ్య॥

౪. గగనమందునభూతలమునా రాత్రిపగటియందు నలోనవె
లిసి అగతప్రాణులచేత విగతప్రాణులచేత తెగకుండవలెన
య్య దీనశరణయనె॥ వినవయ్య॥

౫. ఘనతరాస్త్రశస్త్రములనూ నాకు గాసి లేకయుండవలె
నూ వినుము కురుమద్దాలి వెంకటాచలదాస॥ వినుతుడయిన

హరికి, వెనుకదియ్యననియె॥ వినవయ్య॥

నారోజు రాగం—ఆది ౧౨

శశికులవారిభిఁగదచంద్రా॥ విశదభాస్వదసదృశగుణసాంద్రా॥

ఉ—కుశభవభవునిటు గోరికొనికనక॥ కశిపుడు మరియ్యుగ్గడించెవిను
మో॥ శశి॥

౧. ఒక్కడంతటికి నెక్కువతానే॥ తక్కువరులుతనకు తక్కు
వగా నేచక్కగ నేకచ్చత్ర విభుత్వము॥ గ్రక్కునరక్కసుడొక్క
టివేడె॥ శశి॥

౨. కోరినభంగినికోరికెల్లె॥ నారక్కసుహృదయమురంజిల్లా॥
వారకనొసగి సరోరుహ భవుడును॥ తోరముగ నతనితోనిట్ల
నియెను॥ శశి॥

౩. ఈనీతివరములుకోర్నినవారూ॥ ధారుణివెతుకగదలచినలేరూ॥
కోరికలరచే కూరెనీకనుచు॥ నూరడించెపలుమారును దయచే
॥ శశి॥

౪. పదపడిదనుజుడా బ్రహ్మకుభక్తి॥ గదురగబూజించె కరమ
నురక్తి॥ సదమలమతిసుర సన్నతుడైనిజ॥ సదనమునకు భాషా
పతిజనియె॥ శశి॥

౫. ఇలకురుమద్దాలి కులపద్మహేళీ॥ విలసిత వెంకటాచలదాస
మాళీ॥ జలనిధిశశియగుజలజనయనుశో॥ చలముబూని ధనుజ
పతియుజనియె॥ శశి॥

కల్యాణి రాగం—ఆది. ౧౩

నీరజాక్షపదనీరజసేవా॥ నిరతహృదయ వినవే॥

ఉ—మేరమీరస్వైరచారియైయమరారి. ఘోరదారుణఽఽ వరలేను
||నీరజాక్ష||

౧. నరులసురలకిన్నరకింపు రుషుల! గరుడయక్షరాక్ష సగంధ
ర్వుల! ఉరగసిద్ధసాధ్య చారణాదులమరియు! మరియుదరమి
దరమినురిమెను||నీర||

౨. ఈకరణిని లోకములనువీకన! నేకభంగులను వ్యాకుల
మందజి! కాకుపరచి భీకరాకృతినిదా! నేకడంక నేకఃఖతజే
కొనె||నీర||

౩. పాపమార్గ దీపకుడుగుదనుజుప్ర! తాపమునకునోపకాసుప
ర్వులు! ప్రాపుదాపులేక నశనికడపడు గాపు! లుగడిరేపు
మాపుగొలిచిరి||నీర||

౪. హీనగతినిదీనదశను బొందీ! వ్హనిసన్నిధానముననే చేరీ!
గానములను నేను తుంబురుండును! మానసంబులోనమెచ్చ
జేతుము||నీర||

౫. పలువిధములనలిగి దివిజులిలపై! నిలువనలవిగాకతలకుచును
భూ! తలమున కురుమద్దాలి వెంకటా! చలదాసనుతునిదలచు
చునుండిరి||నీర||

కేదారశృంగం-అట ౧౪.

ఇందిరాధవవివ్యసుందరాపాదార, విందషట్పదవినవే||

ఉ—బృందారకరిపు! ఉందర శెలిచితా! నొందెత్రిలోకమహానన్న
తపదవిని||ఇంది||

౧. చెలగుచు దేవేంద్రు! సింహాననముపైని, బలసికొలువై

య్యుండగా అలుకునొందుచుకాను కలనిచ్చి మొక్కిచేతులు
గట్టుకొని నిలిచి కొలుతురు సురలెల్లా ఇందిరా॥

౨. ఊతనిష్ప్రపామలు జేయు యజ్ఞములందు వితతపూజలనొం
చుచూ అతులహవిర్భాగ తతులుదానెకొంచు సతతముఖం
డశాసనుడై వెలింగెను॥ ఇందిరా॥

౩. ధరణిమన్నకపం డెతరువులు ఫలపుష్ప భరితములై యొప్పె
నూ కురియుచుండెనభము కోరినకోర్కెలు తరగలజలధు
లుదాల్చెరత్నములను॥ ఇందిరా॥

౪. మదిరాపానాతి మత్తుడై యుండగా కదసి గంధర్వామలూ
యెమరబాడుచునుండ వింపుగరంభాది సుదతులూడుచు వా
నిసాక్కగజేతురు॥ ఇందిరా॥

౫. అమరులెల్లనప్పుడతని ధాటికినోడి సుమహితాంతరంగు
లై విమలకురుమగ్దాలి వెంకటాచలదాస సమధికదైవముశర
ణముబొందిరి॥ ఇందిరాధవ॥

విశ్వామిత్రాగం-అట ౧౫.

కుంతీవరతనయా వినవెశౌరి వింతాభ్యుదితనయా॥

ఉ—అంతటసురలు దురంతవేదనాక్రాంతులై కమలా కాంతుడున్న
ట్టిది గంతరమునకు శాంతి మొక్కియ నంతరూపముచింత
జేసిరి కుంతీవరతనయా॥

౧. వినువీధినుండి దిగ్వితములన్నియుబ్రతి ధ్వనిదోపమేఘుని
స్వనలీలసుజనజీ వనమైన యొకదివ్యవాణి గంభీరమైనవ

శ్చైవోహాదిపిబుతార భయమేల! కేనుకైరుగనుచు దను
బానపవశిమనడుపేడిక గనుమరణమని ||కుంతీ||

౨. మొనసే పేదములందు! మునులందుగోపిప్ర జనులందునుగ
ర్క! సమితియందును సాధుజనులందు నాయందుసతత మెప్పు
డుదేవుడు మొనరించునపుడెనా! శనమొందువాడుగా! పునగు
భముగలుగునిక సహయే త్కృణపరతగనుడనుచు పరియును
||కుంతీ||

౩. వినునుకురుమద్దాలి వెంకటాచలదాసు! ననుకరింపుచునా
కునతిభక్తుడగుతన! తనయుడు ప్రహ్లాదుడను మహానుభావు! గ
నియోర్వకెపుడెగ్గు! గాపించునపుడెయి! దనుజప్రాణము
గొనియెదనుకై! స్తుతములరగ! జనుడనియె హరి||కుంతీవర
తనయా||

సౌరాష్ట్రరాగం—అట. ౧౬

భారతవంశపవిత్ర! వినవే! పాండు మహారాజపుత్రా||

ఉ—సారసాక్షగయారసపాత్ర! సంతతాభిజ్ఞజనవనైత్రా ||భా||

౧. చారుసుధారసధారలమీరిన! శౌరిషల్కలకల తడేరిసుర
ల్లెన్ద్రా ||భారత||

౨. అతిపాపుడైనయాదితిజాధమునపుడె! హతునిగదలచి సన్న
తినూరడ్లిరి || భారత||

౩. వెలయకుర్తదాలి వెంకటాచలదాసు! వలెను లక్ష్మీదాధుడ
లచుచునుండిరి || భారత||

నాదరామక్రియరాగం—అది. ౧౭

మంగళం శ్రీమంగళాద్రిగుందిరాజయా! శుభమంగళంబాహోం
శరసా మాహితేందరా||

౧. నారదాదియని పినుతపా! దారవిందా! కుంద కోరకరద
నాభిపజితసార బృందా||మంగ||
౨. నిఖిల హేయప్రశ్న నీకనిత్యపావనాభక్త సుఖదకల్హాజైక
తాన! సుజనజీవనా||మంగ||
౩. శ్రీలలితాంత ర్స్వదిల! క్షీవృసింహా కుర్తద్వాలి వెంకటాచల
దా! సావనరంహా||మంగళం||

౨ ప్రకాశం.

సేహనరాగం. అట ౧

అవనీధవ నీవవ ధరించవయ్య||అవనీ||

ఉ—భువనైకజనస్త సచీయమయ్య||అవనీ||

౧. సుతులునల్ల రాదతి జేశునకునుందు! రక్షిరీరులుదారులూ!
అతిశుభగుణమణి యందగ్రజుండును! కృతిశాంతుడతీదాందు
దూ! సతతమలైతమతియుతుడు ప్రహ్లాదుడూ! కృతవిమడప
పరిహితకరుడు నిష్ఠేమడూ! శతమఘముఖినులె యశుడు
సూన్యతచరితుడ పిరతజిలేంద్రియు||డవనీ||

౨. సకలభూతములకు సమచిన్తుడుప్రియ! సఖుడుకామవిముఖు
దూ! ప్రకటసూరిజననే! వసుడు దీనదయాళుడకలంక హృద

యాభుడూ! సుకరగురుచరణ కమలకలితచిత్తకూ! వికలితక
లుషనికరనిర్మలవృత్తుడూ! వికలఖిలదనుజకులఘోర! ప్రకృతి
రహితుడు సుకృతిరహితుడు॥అవనీ॥

3. ధరణిలోకురుమ! ద్వాల్ వెంకటాచల! దాసునహృద్వా
సునీకరివరచుని! పితౄకౌశేయవాసుని! సురుచిరదరిహాసునీ! క
రిమరుచుగురుభక్తి మనమునగాంచుచూ! గరిమతత్వన సరసి
జంబుల నెంచుచూ! పరగెనురుతర పరమసుచరితనిరితుడైతది
తరవిరతుడై॥అవనీధవ॥

ముఖారిరాగం—రూపకం ౨.

ఎన్నగదరమానాఅల! పన్నగపట్టెకైనా! హరిహరి॥

ఉ—అన్నన్నవినవేశ్రీప్ర! ప్లూమని సగ్గణసముదయ॥మెన్నగ॥

౧. సుమహితమతిబ్రహ్మజ్యోతి! సుభగశీల సంపన్నుడు! విమ
లగురు జనంబులయెడ! విశ్రుత పరదైవబుద్ధికమనీ! మిసు జనసే
వా! కలితుడుదుర్విషయాంతర విముఖుడు దృఢసత్యరతు
డువిజితవైరి పడ్వర్గుడు॥ ఎన్నగ॥

౨. అభిజనవిద్యావిత్తా! ద్యభిమానవి దూగుడుబహు శుభచరి
తుడుపరమవి! శుద్ధాశ్చరు ననఘుడుచు! ర్లభములనగ నొప్పె
డు నకలసుగుణములతనియందే! అభి వృద్ధిజేలంగుచు గుమ
రైతోచునుగొచువపడక॥ఎన్నగ॥

3. సతతమును సభాంతరముల! సత్కీర్థలు బ్రసంగించుచు! మ
తిమంతులు! జ్ఞానులకుపమానము గనుదను నెంచగ! వితులిత

కురుమగ్దాల్. వెంకటాచలార్చనాను. మఱిని జెలగినట్లుచ్యుతు
డతనిమిదిని జెలగు నెపుడు | ఎన్నగ||

భైరవి రాగం—అట. 3

భరతవంశభూషణా. పినివియ్యాయీ. చరితమురిపుశోషణా||

ఉ—నిరతమునిజభవ్య. సురువిరమానస. సరసియంచు లక్ష్మీ. ధరుని
దివ్యపాద. సరసిజయుగమూ. బాగుగనిన్నిచురచెనిజగమూ.
యెవ్వరువానిసరియనదగమూ|| భరత||

౧. ఆసేనుడగుచూ. శయనించుచు. గ్రాసముగొనుచూ. హసా
మొందుచు. ముత్సటాడుచు దిరుగుచు. శ్రీసఖపదసక్త చిత్తుడై
యెరుగడు. చేసినపనులూ తెరువడయ్య మూసిన కనులూ. తె
లియడయ్య డాసినజనులూ|| భరత||

౨. ఆడునునొకచో హరికీర్తనల్. బాడునునొకచో. యేడుచు
నొకచోటనింతంతయని జెప్ప. గూడనియార్తి చేగోవింద యాప
ము. వీడక కాంచీ. ఆనందసంక్రీడనమించీ. భవదవ వహ్ని వేడి
మిద్యించీ|| భరత||

3. గంతులువైచూ. నొక్కొకచోని శ్చింతుడైతోచూ. పింతా
గ కురుమగ్దాల్. వెంకటాచలదాసు. సంతవానికె దెలియ
నగు నాతనిచర్య. శాంతిభాసురమూ. అమోదితస్వాంతభూసు
రమూ. సంతతవిని, కృంతితాసురమూ|| భరత||

శుద్ధసావేరి రాగం—అట. ౪

విసవయ్యజనపాలూ. శ్రీహరిపాద. వనజార్చనసీలూ||

ఉ—శనుజునితనగురు తనయులకడునుంచె! దనుజేశ్వగుడువిద్య గొ
నున్నకైయుబమివ॥ వినవ॥

౧. గురుబ్రతులూతని గొనిచనియతనితో! మరికొందరిసురబా
లురగూగివీ! వరుసమీరిగాడి! వర్గపాఠములను పరిమ్రపేను
తోడగజపుడుచుండిరి! గిరిభీమరి వరసుతుడుజెప్పించి కిరణినే
మరక నేరి జదివెను॥వినవ॥

౨. చండాహరులుజెల్పి చమపులన్నియతడు! నిండాదుమ
నముననెనుకీజూవి! ఖండశర్కర బోలె కనుపించునివిమున్ను
చండవిషముతోడ సనుములొనుతుదికి! పండితులు దండిమతి
చెప్పని! బెండులని యుండుమరని దలచె॥వినవ॥

౩. విశవగురుమద్దాలి వెంకటాచలదాస! వశుడైనహరిసాదవ
నజయుగమూ! భృశముగహృష్పద్మ పీతమంచునిలిపి యశము
జెందగ భక్తిచర్చించు నారికి! అశుభపశుకర్మకతులెస్లునవృశు
లుబానిశులని దుంచేను॥వినవయ్య॥

అనందశైరవి రాగం—అట. ౫

శౌంతిదాంతినితాంతానిశౌంతా జగతికాంత వినవే॥

ఉ—సంతతకిమలాకాంత పదాబ్జా! స్వాంతకీర్తి సంత్రాంతదిగంతా
॥శౌంతి॥

౧. అంతగొన్నిదినంబు! లరుగశంకాన్విత స్వాంతుడైసురవైరి!
గురువెలేకాంతమందేదారీ! చదివించిరో భ్రాంతుడైస్లుగోరి!
చదివెనోయనిచింతించి వగగూరీ! విద్యాపరిశ్రాంతి జూచెద

గాక చతురతననుచునే। ధాంతర సేనుడైనందను। నంతకం
బును రిప్పించెను॥ శాంతి॥

౨. ఉత్సాహప్రభుమంత్ర యోగయితోద్యోగి వల్లన్మృత్యుడవై
తీతె వేదవాస్తవి తత్సర్వజ్ఞుడవైతేవే ఆరూఢసం విశ్నంఃస్ను
డవైతేవే త్రివర్గం మత్సుకపాత్రవైతేవే అనుచుజేవ। ఎత్సరి
న్మనిషీరి యత్సంగమునజేర్చి ఉత్సవంబుగ పకలపద్య నూన
పు స్తుడవైతేవే యః॥ శాంతి॥

౩. పంచాక్షభక్త పర కరుణగ్ధాల్లి వెంకటాచలదాసునీ యె
వేడిత్రే వెంకటాచలదాసునీ భాసురినిష్కం లంకవంధిహా
సునీ దాసబృంద పంకజాలనివాసునీ తలచేడివారివంకబో
వకుండ వర్తింతు వేపుత్రణి వంకరం బుగనీకునెయ్యది భద్ర
వై యన్నదియొకేపునునె॥ శాంతి॥

కాంభోజికాగం—అట. ౬

రమణీయగుణశ్రీ రమణాంఘ్రియగుణావి రమణభావవినవే॥

ఉ. —సుమహితగతినితండికా శరసూనుదిట్టనిపలికె నంతట॥ర॥

౧. ఎల్లశరీరధారులకును భుజినిల్లను భ్రమగలనీ వెల్లగుచీకటి
పెనునూతిలోపల దైన్యకననుమలనీ అల్లనీరువే మనిభిన్ను
లై ప్రవర్తిల్లక ఎట్టుని దివ్యకాళావయ మెల్లవిశ్వమువేరు
లేదని యుల్లముననాతని దలంచుచు మెల్లనెతారడవనుండుట
మేలురాత్రి చరాగ్రణీయవే॥ర॥

౨. అట్టిభంగిబాలు డాడినప్రతిపక్షా నురూపములైనా యట్టి

పల్కులువిని యసురకులాధిపు డచ్చెరుపడిలోనా వట్టులా
డి తెచ్చులె పల్కుచురితరులైనపాలురిట్టిట్టులనలేరుగట్టిగా
ధట్టిచియివ్వరో గాని యీగతి చుష్టచుతులైపట్టుగాపీనికిని
యీపరపక్షములు బట్టించిరనుచును॥రహణీ॥

3. నామనుజుడగి చొద్యుచుయ్యెడిని నాతండ్రియారీతీనీకే
తోచెనొ పరులెవ్వరేనియు నేర్పిరోమర్మితే పకాంతమునగు
రువులేచ్చెప్పిరోకాక వైకుంఠుడీదానవశ్రేణికపరాధివీకకురు
మద్దాలికులభవ వెంకటాచలదాసుకైవడి నీకునలవైకుంఠ
నిన్ ఎణ్ణింప నేటికి రాయబంచ నె॥రమ॥

పున్నాగరాగం—ఆది. 2

బేలతనమిదేలవచ్చేరాఁబిరొత్తిమూఢా॥బేల॥

ఉ—చాలురాపనికిమాలినపనివన మాలియనుచుగిన మాలియనుచు
నిటు॥బేల॥

౧. పురవరములుదగులబెట్టుటో మునివరులనమర వరులబట్టి
కట్టికొట్టుటో పరసతీమణులచెరలుబెట్టుటో హరిహరియను
చును గిరిగిరియనుచును॥బేల॥

౨. న్యాయచూర్ణములు గలంచుటో దేవాలయములు నేయడ
లనువిదల్చించుటో పాయకసాధులబాధించుటో నారాయ
ణుడని గీరాయణుడని యిటు॥బేల॥

3. వేదములనూపాతి పెట్టుటో చలివిందరలలోమీదమీదరా
ళ్లుగొట్టుటో నాచుమతము మదిలోదలసక దామోదరుడని

గీమోదరుడనియిటు బేల

౪. సారథర్తములనుగ్రచ్చుటో బాప్తాణులయగ్రహరములనూ।
చూరబుచ్చుటో క్రూరగతి జగముగారింపకయిటు సారసా
క్షుడనిగీరసాక్షుడని బేల

౫. శంక లేకనన్నమీరీ అలకురుమద్దాలి వెంకటాచలదాసుజే
రీపాఠకముగహరినిబొగడిననాతడు పంకజాలములు బాపున
టంచును బేలతన

తోడిరాగం—ఆది. ౮

వీతనయశాతనయసమకుం తీతనయవినవే

ఉ—తాతపలుకుల ప్రీతితోవినివినితగురుతనూ జాతులగనియినే వీత

౧. పరమాత్మ తత్పరులగుచు నెఱుక మెరయుచున్నగొందరు
తానీ బొరయుపురుషులువి మోహంబునుని ఝాలంబుగ
దెగగోసీ అరిది నేముదామనెడి యసద్దాగి హ్యమగు భేదమా
తినెడబాసీ పలుదురితంబులు దిగద్రోసీదు స్తరికర్తృత్వములు
కోసీసం సరణసరణి వదలరా పరాపరపరున కెనమనగరిం
తుననుచును వీతనయ

౨. అజ్ఞుల్ గొందరు నే ముదామనుచు నచ్చపుమాయలగలసీ
ప్రజ్ఞాలభ్యునిపరమాత్మునిహరి బ్రస్తుతింపనోపరు తెలసీ అజ్ఞ
జ్ఞాన విధిశివాదులగువే దజ్ఞులైన మూఢతబలసీతా పజ్ఞ
లొదురబయలసీస ర్వజ్ఞునిహరిగనవలసీశా స్త్రీజ్ఞులును తెలి
య జాలయ కేవలపజ్ఞానుల కెట్లబవియగుననుచు వీతనయ

3. త్వాంతింగురుమద్దాలి వెంకటా చలదాసుడు ముదమునదే
లా వింతయినుమయ స్కాంతమనెడు శ్రీచెంతి నేపగిదిచే
జాలా భ్రాంతంబగుదైవయోగమున మద్భావంబును నాగ
తిబోలావిశ్రాంతిగనక దృఢదూలా పలుగంతులిడుచుఘనలీ
లాసం క్రాంతమై నిరంతరంబునురమా కాంతుచెంతగరగు
చున్నదనుచును॥ పీఠనయ॥

కేదారశౌభరాగం—అట. ౯

అంబుజోదరది వ్యాంఘ్రసక్తచిత్త మన్యజనులగోరు నే వార
లసూరి మాన్యులనుచుజేరు నె

ఉ—శంభరణగర్వ డంబరహరణనిజంబుగనమ్మును నంబుననాప
లు॥ అంబు॥

౧. లలితరసాలపల్లవఖాదియైసోకు॥ అలకోవెలయెక్కు నే కు
టజములనుఅందాకులుమెక్కు నే పాలుపొందు చంద్రికాస్ఫరి
తచకోరకంబరగు నే సాంద్రనీహరపూరములకు॥ అంబు॥

౨. మందాకినీవీచులందూ గురాయంచ పొందూగదాను నే
కాలువలకు అందుసుఖముగను నే మందారమకరంద మా
ధుర్యమునదేలు మధుపంబుబోవు నేమదన సంఘములకు
॥అంబు॥

3. జలధరనవధారాస్వాదియై మోదించుచాతకంబుబోవు నే
చాటపెడకు త్నారోదకముద్రావు నే అవనిలోకరుమద్దాల్య
స్వయిభవ వెంకటాచలదాసాపులల్పాల గొలతురే॥అం॥

వంతవర్ధి—త్రిపుట ౧౦

వోపార్థి వేంద్రా! సుజనాబ్ధిచంద్రా! దీపితగుణసాంద్రా!
ఉ—ఆపలుకులనుపినికుపితులై! యాపురోహితసుతులుపలికిరి॥౬॥

౧. ఎంచబంచ శరద్వయసుగ్రాడవు! యంచుకయు లేవువ! చిం
చెదవు తరగములుబాలాడవుసంచితంబుగ మేముజెప్పిన! శా
స్త్రములలోని యర్థం! బోక్కించుకయునసు రేంద్రు ముందట
మంచిగాభాషించవైతివీ! చంచలమతివైతివి మాకునౌదలలూ
పంచుకోజేసితివీ! కపటవేషంబున! వంచకుడవైవైరిభూషణ!
వంశభూషణయనుచు మరిమరి॥ వోపార్థి వేంద్రా॥

౨. అనయమును శాత్రవుడు వీడూ! దానవేశ్వరునకు దనర
గను తనయుండుగాడూ! దనుజులారా దనుజచందన వనము
ననుగంటకసమెతా! వనిజమనగనుబుట్టినా! ఉనవతరము రా
క్షసకులాంతకు పనిగాబ్రస్తుతించునూ! అన్యలంటేఁగునమున
గహ్నించునూ! నిశితమగు దండనముననకానికచెప్పినట్టుగ
వినడు! పట్టుడుకొట్టుడనుచును॥ వోపార్థి॥

౩. శంకలేకిటుబాలున దిలించీ! నిశితరకులాబ్ధీశ! శాంకుసన్ని
ధినుండికదిలించీ! పాతకముగను రహస్థలికిగొని! పోయియా
బాలుకురుమద్దాల్! వెంకటాచలదాసపోషకు! వంకబోకుం
డ పలుమారుని! రంకుశగతిమించీ! త్రవర్గము! నంకించిబోధిం
చీ! నిజమనుచుమతిలోన! నింకనీతడు నీతిపారగు! డింపుగాన
య్యెననితలచెను॥ వోపార్థి వేంద్రా॥

నాదనామక్రీయరాగం—ఆది. ౧౧

హరిపదరాజీవరాజహంసమావినవే! అరుదారగనరవరాన్య
యావతంసమా॥

గురుతనయుల సురభాలుని మరియుమరియు శిక్షించిరి॥హరి॥

౧. భార్గవనందనులతనికి పట్టేమియుగదలకా! మార్గము జెడ
కుండు పెక్కుమారులుచేవదలకా! వర్గత్రితయంబునునంతర్గా
థపిలగ్నముగన! నర్గళమగుమతివిశేషమ మరునటులబోధిం
చిరి॥ హరిపద॥

౨. సామదానభేదదండసమితి నెరిగించీ! ఆమెలపుననీతివేది
యియ్యెననితలంచీ! ప్రేమమీరతల్లికి సంప్రీతితోడ నెరిగించీ!
ఆమెచెనలంకారంబమరించీ యిటనిపలికిరి॥ హరిపద॥

౩. త్రిప్పకుమన్నమామతము తెలివితో త్రివర్గమూ! తప్పకుమన్న
మేమునీకుజెప్పిన యామార్గమూ! విప్పకుమన్నకురుమద్దాల్
వెంకటాచలదాసనుతుని! తుప్పుడుకథలని తెలుపుచు! దొర
యెధటికి దోడ్తెచ్చిరి॥ హరిపద॥

యమునాకళ్యాణీరాగం—ఆది. ౧౨

ధరారణుణమాడామణీ! ఇందిరారమణ భక్తాగ్రణీ॥

పరాకులేక వినవెనరవరని! ర్భరాదరమువరలగ వినుపించెద
॥ధరా॥

౧. అహగడుగున బొల్పగుమాధవపాదానుచింతన మునా! త
డబడకనుతులసుధారపపూర ముద్రావినచందమునా! వడలు

మరచుచుండెడు వానిగురుని కొడుకులలసభకుగొని చను
దెంచిరి॥ ధరా॥

౨. కనుగవకుని తరకాంతలగుపడిన వినయమెనయమెలగీ త
నదుమనిమునను తల్లులనితలచి దండమిడుచుదోలగీ చనెడువా
నిసజ్జనహితచరితుని మొనసితండి సమ్ముఖముననిలిపిరి॥ ధరా॥

౩. అంభోజప్రభవాదులకైనను నభ్యసింపరానీ శుంభద్ధతిహ
రిసుభగభక్తిధా పుంభావముబూనీ సంభవించెననజనుషహా
త్తునిని జృంభితగతి తండికిమొక్కుమనిరి॥ ధరా॥

౪. వివిధగతివెలయు విశ్వమంతయును విష్ణుమాయంబనుచూ
నవనవాద్యుతానంద బాష్పపుల కలితానముగొనుచూ దివి
జతల్కుడగుధీరునితండికి సవినయంబుగనుసోగిలచేసిరి॥ ధరా॥

౫. తలపునకురుమద్దాలి వెంకటాచలదాసవినతునీ చలచిత్తు
భవతులవిద్వేషిని జలరుహలోచనునీ తలచకెపుడుమీతం
డియాజ్ఞలోమెలగుమా యనుచు పలుమరుదెలిపిరి॥ ధరా॥

రేగుప్తిరాగం—ఆది. ౧౩

మగళంశ్రీరమాచిత్తచోరా మంగళాచలశృంగవిహారా॥

౬. వేదవేద్యపవిత్రచరిత్రా మేదురాఘతమిప్రాబ్జమిత్రా ఆది
మూలఫలాశజాలవీ భేదవృధులీ లావిలోలా॥ మంగ॥

౭. నవపయోదసుం దరనీలదేహీ కవిజనార్చితఖండితమో
హీ భువనమోహన గరుడవాహన పురుషవరసర్వావగా

హానః॥మంగ॥

3. భవమహిరుహపః టలకుతారాః దివిజనన్నతది వ్యావతా
రాః అవిరళదయాః వివశహృదయాః సవినయపిభాస్వదభ్యుద
యా॥మంగళం॥

౪. కట్టితట్టిలసః తాగంచనవసనాః కుటిలశాత్రవకోటిని రస
నాః వలదళశయన వారిజనయనాః పటుతరజగద్భాస్వదయ
నా॥మంగళం॥

౫. అమలమణికిరీటాదివిభూషాః ఆప్తజనమనో హరమృదుభా
షాః విమలకురుమద్దాలి వంశజః వెంకటాః చలదాసచాలక
॥మంగళం॥

కీ ప్రకరణం.

శేషస్తోత్రాగ్రం—అది. ౧

నివవయ్యజననర్యావిపులకుధరధైర్యావిన॥

వనజాతనయనశ్రీపదవనజాతహితపరిచర్యాదనుజశౌభకుడుజ
నకునకుసువం దనముజేసి నిలచెనతనిమోలను॥

౧. మ్రొక్కినప్రియతనూజాని రక్కసూలనాథుడెత్తీ పెక్కు
దీవెనెల్లాసంగీతక్కునజేర్చి చిక్కనివేడుక చక్కనమదిలో
పెక్కునతోడపై గ్రక్కుననిడికొని ముక్కువిమికిలి పిక్క
టిల్లగను చెక్కిలిమివ్వుచు శిరముమూర్చొనియె॥విన॥

చాలాకాలమునుండి వదులుచుంటివేమేమి మేలీవిద్యలు

గణించి మెరసినాడవో! ధారకయింపగువద్యమొకిటిమృదు
 లీలనింపుగొనచాలు మధురసము జాలుగొనునటులవదివి య
 ర్థము విశాలముగ డెలిపి చతురతగనుము నేలినవ!

3. తనునిట్లుపలికిన జనకునిపలుకులెల్లా వినిదానవార్జ్యకుడు
 నువిమలమతితోడా తనరగకురుషుడైలి వంశేశుభ! జనక
 వెంకటా! చలదాసావను వనరుహనయనుని మనముననిడు
 కొని వినయమెనయ నిట్లనిపలుకదొంగగివినవయ్య!

కమాచిరాగం—అట. ౨

వినవేదనుజాధిపా, నామనవి వినవేదనుజాధిపా!

అనిశమును నెచ్చనమునకునతిహర్షమొదవగ విన్నవించెద!

౧. చదివించిరిగురువులూ ధర్మార్థముఖముగ! చదివితెన్న
 ములూ! నేచదివినచదువులుగలవు విచారించి పెక్కులుచదు
 వులనుగల మర్తమెల్లను చదివితనిగదయ్యతండ్రీ! వినవే!

౨. శ్రవణముకీర్తనమూ శ్రీవిష్ణుపాద నవకమలార్చనమూ
 మొదలుగాగ! నవవిధభక్తిని దవిలిగోలువకున్న భవమహ
 ర్ణవపారమొందగ నెవరికైనను నలవియగువా! విన!

3. వేంకటాచలదాసునీ! మహనీయాక! లంకసుందరహాసునీ!
 కురుషుడైలి వెంకటాచలదాస వినతునిప్రేమచే! పాంకము
 గపేవింఛిశుభములు పొందవలెననిపలికె దృఢముగ! వినవేద

సూరటరాగం—ఆది. 3

దోషాచరవరేంద్రవినవే! రోషమునువదలీ॥

శేషశయనుడైనహాటకాంబర వేషిపైనిబూనిలేనిపోని! దోష
ములుభాషించిపలుమరు! పాపండమతిని జెడగనెల॥దోషా॥

౧. తనుహృద్భాషలు సఖ్యము శ్రవణముదా స్యమువందనమూ!
మననము సేవయు! నర్చనమును కీర్తనమునుచింతనమూ! అను
నీతోమిదిభక్తి మార్గముల! నభిలాత్సకుహరి సమ్మిమిగుల సజ్జను
లైయుండుట భద్రమనిదలతు సత్యముసత్యముడైత్యకులోత్తమ
॥దోషా॥

౨. అంధేందూదయములు నుబధిరశంఖారావములునూ! బం
ధురకృతఘ్న బంధుత్వంబులు భస్మహవ్యములునూ! సంధిలగ
నపుంసకయువతీ! కాంక్షలును లుబ్ధభనములు సూకరసద్గం
ధములునుహరిదాస్యవిరహితులదంధనాలువ్యర్థపువర్తనములు
॥దోషా॥

3. తాలిమిలేక నితరగాధలుబ్రా! ల్లాలకనాలించీ! యేలనధో
గతిపాలుగాగననిహితము మదిదలంచీ! తాలిమికురుమద్దాలికు
లవిభవశాలీ వెంకటాచలదాస హృదయలోలుడైనశుభశైల
లవిభునిపద! నాల్గకములనునమ్మగదయ్యి॥దోషాచరవరేంద్ర॥

సావేరిరాగం—ఆది. ౪

వోయయ్యవినవయ్య నూదినసూయావదలీ॥

ఏయడలనీయొడలు బడనయుజేయుపని కేయరుకవలదా॥

౧. అనున సునుమనసులరగగమలా తునినర్చించెడి కరము
లుకరములు తనర శేషశయసు నకినవరతము వినయమెనయ
మొకేనశరముశరము||వోయయ్య||
౨. గుంభక్తిబరగసురరక్షకు భాసురగతిజూచెడి చూడుక
లుచూడుకలు పుగుషోత్తముడని బొగడుగనినయాద్విరదవ
రసుమిరిబుద్ధిబుద్ధి||వోయయ్య||
౩. పలుగతులబోక భగవంతునకును పలుమరువలగొనుపదము
లుపదములు చెలుపుమీరగనుశ్రీనాథునిమది దెలగుచుష్ణం
చెడి జిహ్వజిహ్వ||వోయయ్య||
౪. తనుపురలకములెనయగవిష్ణుని వినగాంక్షించెడి పీనుల
పీనులు మొచసిదనుజడమానుని మృదుపదనవ వనజములనుద
గిలినగునమునుము||వోయయ్య||
౫. అలపరచైవము దెలుపుగురుడుగురు డలరగహరిగనునగు
తండ్రితండ్రి ఇలకురుమాద్దాల్ కులజ వెంకిటాచలదాసుచెలి
మిగల నరులునరులు||వోయయ్య||

జంఘాటి రాగం—అట ౫

దివిజశౌత్రవవంశదీపక వినవయ్య రవిసమాజేపరాకులేకా||
కవివంచ్యనకుగాని కాయంబుకాయమె పవనకుంభితచర్మ
భస్మిగాకా||దివిజ||

౧. ఘనవస్థజూడేనికన్నులుకన్నులె తనుకుడ్యజాల రంధ్రములు
గాకా అనఘుబూజించని హస్తంబుహస్తమేతనరదారురచి

తదస్మి గాకా॥దివిజ॥

౨. సరిసఘబొగడని నాలుక నాలుకే। పరిసింపగాతాటిపట్టె
గాకా। శరజాత్రుగొలుపని। జన్మబుజన్మమె। చరణసలిలబు
చ్చదంబుగాకా॥దివిజ॥
౩. పిరిపిరునుద్దాలి వెంకటాచలదాసా। వరపభక్తి సేనినరు
డునరుడే। ధరణిలోనతృణము గొరుకకదిరుగుచు। బరగునాద్వి
పాశ్వుశువుగాకా॥దివిజశాత్రన॥

కాంబోదిరాగం—అట ౬

సత్యాముగానుది సమ్మతించవయ్య పైశ్యరాజాతి। దిశ్యనిచ
యశాఢలిమిరని వారణాదిశ్యలేజ॥సత్యాము॥

౧. సంసారజీమూతసఘంబు పిచ్చునే। సనుంభమాపరమ।
హంసగమ్యుని గాస్యనుమారుతము లేకఅసురిసోమా॥స॥
౨. తాపత్రయాభీల దావాగ్నులారునే। దాసవేశా। లక్ష్మీపతి
సేనావృతవృష్టి లేకయమిత్రనాశా॥సత్యాము॥
౩. అమితపిష్టాఢలిమిరంబు దొలగునే। లతులశైర్యాన
వృకమలాక్షవినుత భాసురదీప్తి లేక విక్రమణధుర్యా॥స॥
౪. సర్వంకషాఘాఘజలరాసులింసునే। శమిశ్వైరీశ్రీమధుగ్ని
ధరనుసీషి కౌర్వాగ్ని లేకసురగర్వహరీ॥సత్యాము॥
౫. చెబ్బుమీరముక్తి సేవధి నొయసునే। శిఖిరిధీరా కుర్తద్రా
ల్వేంకటాచలదాసుగూడ కనుదధిగభీరా॥సత్యాముగా॥

బిలాహురీరాగం—అట ౭

వసువోధవసు దేవతనియాంఘ్రి బిసరుహభః । భృశేన్త
వినవే॥

అసురక్షీగుడుపుత్రు నాలాపములువిని కసరుకొట్టుచుమిగు
ల కాలావ్యయినజేంది॥వసుమతీ॥

౧. తొడనుననున్నట్టి కొడుకునుక్రిందికి బడద్రోసికడువడి చిడి
ముడిపడుచును కడిదికోపముచేత కనులెగ్రజేయుచును లేడ
బడకాచార్యశనయులజూచియో చెడుగునుతులారయీబు
డుతకు వెడగువచువులుగఱపియిటునా కడుకుదెచ్చిరిత
గునాయీ నడువడియటంచునడలిచెను॥వసుమతీధవ॥

౨. పటుతరముగనీలిచారగుజేసెదావటుననిపలికినీ వటుదోడు
కొనిపోయి కుటపతతోడమైకొని పరోధశాస్త్ర పటలిబోధం
చియిచ్చటకిదెచ్చితివౌరా కటకటాబ్రాహ్మణాకారమే కాని
నికరముబ్రాహ్మణుండవే దిండుముగా భృగుమలప్రవరుడ వట
నిసన్నితిననుచు బదరెను॥వసు॥

౩. అప్పగిదినిబలగా నప్పటకులువిని యప్పరోహితసుతులు
దెప్పమగుభీతితప్పలులేవుమా యప్పమావలనను చెప్ప
మెప్పటికిని నొప్పనిశాస్త్రముల్ చెప్పరెవ్వరుకూరులైయీ
చొప్పనీతనయునకునైకము తిప్పమానీనేర్పు పెంపునలెరిపు
దప్పకననుచు వేడిరి॥వసుమతీధవ॥

౪. అజ్ఞాల్తుండంతనిజాత్మజుగనిబలెగ ఒజ్జలుజెప్పకయాన్న
యీదుర్బుధి సజ్జాతుడవునీకుమరియెవ్వరిచె నుజ్జాతమయ్యె

నీయర్విశలములో నా తత్వము - బేరొ నుము శగు నా సజ్జనికం
దడిపువలదని నా సజ్జనులను పినియా సజ్జనా గ్రణబలుక
దొరికొనె॥ వసుమతీధవ॥

౫. పాంకముమీరగభాషికురువద్దాలి వేంకటాచలదాస విను
త కోమలపాద పంకజాతుడునిజ కింకరకిల్కష పంకపిశోప
ణ పంకజబంధుడు పంకజప్రభవాదినుతుడుగ పంకజ త్ము
నినిజవిమలహృత్ పంకజంబుననిలిపిపటుతర భక్తిభావము
వెలయగొలుచుచు॥ వసుమతీధవ॥

ఆతాణ రాగం—ఆది. ౮

దేవాదివిజచ్ఛటాబవీదావా శైర్విజితదివిజగ్రావాపినవే॥
ఆపహించినదురాగ్రహమువదల భావముననుగడ పరిశుద్ధిబొ
దలీ॥దేవా॥

౧. అచ్చపు చీకటిబడి గృహములలో, చచ్చుచు పుట్టుచునూ
విచ్చలడిచర్వితచర్వణులై మచ్చికబెట్టుచునూ హెచ్చగ
దిరిగడు నిలమానవులకు చెచ్చరనెవ్వరు చెప్పినవారియే మి
చ్చినకానలకేగిననైనను నచ్చగ గలుగు నెహరిబోధంబులు
॥దేవా॥

౨. మానుగగానని వానినూతగొని మహినొక్కవృద్ధిని శ్రీ
నెలకొనగ విశేషవస్తువులు కాననివృద్ధిని కానరు కొందరు
కర్తృబద్ధులై కంజకల్మాషుని జేందగనవ్య జ్ఞానులకించన
వైష్ణవాప్రసంగ స్థానరజస్సంసక్తలొందదు॥ దేవా॥

3. శోభింపంబుడెసకల స్త్రీములు సరనాయకి యెల్లెలూ।
గాథల్ నూర్చవ శేముషితరణి గతీనిగ కడ శీలూ సాదనమ
నిడుద్యేననుగవిధూ రుషసాహూ గ్రహంఛానాదమోహ
క్రొవ్హోల పశాలసంపరణ ఘోరాంభోనిధి దాటవశమ
గునెడేవా॥
౪. పిస్తీకైస్వర్ణముగలిగెననుచు వృథాహంకరించీ వస్త్రక
మువలకునాదమెక్కి నాకుమారెవడని యెంచీ వాస్త్రశపు
రుహర్థమిదయెనుకొని నాస్తికుండవై చెడిగా నేలసవస్త్ర
లోకి నాధుశ్రీహరిగొలిచి నిస్తులానందినిధి గనవయ్య॥దేవా॥
౫. నరనారికిరితుర గరథాంబు వరాభరణములునూ పిరివి
గబరగెడు పీహాయవసు వర్ణరజతగణములునూ ధరగలవస్త్రవి
తతులొకనికెచ్చే కురినతృప్తిగైకొనడటుగావున కురువద్దా
ల్పొంకటాచలా హ్వయవరదాస వతదు గొలిచి సుఖంపవే
॥దేవా॥

మారువరాగం—అది F

మేరుధరిధీరసకలధరా ధౌరేయవినవే॥

అనురారాతిసుశు నుడువులకుమది నపారహగుకో పము
బెరుగనతిక్రూరతరభాషణులఘోరా కారులగు భటుల
జూచియిటులనె॥మేరు॥

- పంచాబ్దంబులవాడయ్యనునా పక్షమునిందించీ ప్లునహి
తునీకొంచునై నభయము లేక చెనగీర్తుంచుచున్నవా డి బంటు

భంగినివల! కంచునెంబోధించినానినిది! మంచిదలం
చడయ్యె! శరయుండంచుగొగముబ! నించెనినెన! రుంచకిక
వసించిరిండంచును! మేరుధర॥

౨. అగ్రవాతముచంచమిగులచ! ప్తాగము బండించీనేర్పు
నను శే! మంగరక్షణమెసంగు చికిశ్శకు! భంగినీయభముని
నగ్రులకూషకు పలుభంగుల కేశవపక్షపాతీడు! స్పృగుఃజ్ఞువ
డిజంపించినము! శ్చుంభ్యాతజరింతుకులముని! ద్రోషముగనిలి
పిపోషింతుననుచు॥ మేరుధర॥

౩. వలచువలచుపీని వగనకదయ! దలచుతెల్ల నిష్ఫలమువసు
మలీ! తలముచకురుమ ద్రాలి వెంకటాచలదాసునివలె! జలజ
దళగయచుని! శ్చలతరభక్తినిగొలుచుమన్నవా! డలఖిబలము
దొలగక నెలకొని మిక్కిలి మొక్కలమునధిక్రరించి విచ్ఛలవి
డి! చలమునజంపిరండనుచు॥ మేరుధరధీరసకలధరా॥

విలాహురీరాగం—ఆది. ౧౦

హలీవినవెభక్తజితవనమాలీ! గుణశాలినిహతవిమతాలీ॥
ఈలీలదనుజేసుడుకోప! వ్యాలోలుడై యాజ్ఞాపించిన! కాల
కింకరులబోలుడనుజులా! బాలుబొదవిశూలములను గ్రుమ్మిరి
॥హలీ॥

౧. ఔరారపారిచనడుబాహువు! లడ్డముగనిడడు బంధుజను
లనుదూరి యనుచేరడును తండ్రిని తేరి! చీరడుమిత్రుల ఘోర
కృశ్యుని! వారకమాశ్యుని! వాసగృహములకు తారడనుకా
వరేయినడును తాపమునొందడు కంటింపడును॥హలీ॥

౨. బానిస పాపములు జనహార, లోలుకును లోకమాన్యను
 గొంతులు జను, శిలుడనకి సుడియి మాత్రీ పలవెధయింపగనుని
 సిహలుసిది మేలు గాదనకిను। బాలకుమూలననురులకి ర।
 హములను గూలములనుబొడిచిరి॥హావీ॥

౩. గానపులు పలుపురొక్క సెట్టును। పునకునిబాలుని బొ
 డువనిం తేనియునువేలచక సుగంధమామేనా। శోణితమురు
 లకులోనినుశ్చ్యు। తానమునలగద। తాకడునుశ్చమామీ
 నముగాదు ముఖేందుకాంతియును। కానముకిన్నులదీనభావ
 మును॥హావీ॥

౪. తన్నిటులనన్నిశచరులు బొడివన్నిశాట సుతుడుమాటికి
 నినో। పన్నగశయా యోదనుజ। భజనయోపరిమా పన్న
 శరణయోసాపయించును। సన్నుయెసలుపుగాని మరెచా।
 కిన్నులను నీరుదేడుసాధ్వస కంపయుతుడుగాడుచూడు భూ
 వర॥హావీ॥

౫. యీలీలసర్వలోకమయునును। కాలాక్షయై నవిష్టునిజహృ।
 న్నాల్లికమునునిలిపిబ్రహ్మనందా। లోలతపిరుపద్దాలికులజ
 ధీశాలివెంకటాచలదాసవరుని। బోలిచెలగునుతు। బొడగని
 యాపరపాలకుడిటులని భావించెనుదిని॥హావీ॥

కళ్యాణిరాగం—ఆది. ౧౧

వంతగుచున్నది పీనిప్రభావము నెంతనిదలసోతున్। సంత

శమును నేకాంశుడగును। స్వాంతంబుననే చింతయుబూచడు
॥పిత॥

౧. కాలకింకరులనోలునిశాములు। గూలములనుకర వాలము
లనుగొనిబాలునిదేహము। బలుపిడిబొడువగ। నేలపైబడిపె
తూలడెమయును॥పిత॥

౨. భయపడిదిశలకుపారిపోవడే క్రియ వేధించిన। కేవలము
నుమర్దముసానులైచావండెప్పని। పయినిందయుమోపడుకొ
పింపడు॥పిత॥

౩. తాలిమితోడుతతండ్రినైననా। పాలవచ్చిహరిపక్షమువదిలి
తిచాబునింకననిచరణములకుదన ఫాలముసోకగ పనివడమొ
క్కడు॥పిత॥

౪. కాయమునొప్పదుకారదురుధిరం। బాయానంబింతైననుగ
లుగదు। ఏముపాయమున నేనియుపీనిక। పాయముజేయగ
పనుపడకున్నది॥పితగు॥

౫. చలనిమొందకను సతతముధరిణీ। తలమునకురునుద్దాలివెం
కటా। చలదాసునివలె। జలజదళనయను। చరణయుగళమును
శరమువదలడు॥పితగు॥

పంతువరాళిరాగం—అట ౧౨

దరహాససమా। దరవాక్యవృకో దరసోదరవివే॥

సుగవైగివీరుడఁ త్తరిబాలకునిపైఁచుఁ స్తరవిరోధముజెరుగఁ
గఱులఁచిఁ దురుసుబాధలబరుపదొరకొనె॥ దరహా॥

౧. దిక్కుంభియూధంబుఁ దెప్పించియొకమాటుఁ గ్రక్కున
డింభకునిఁ ద్రొక్కింపబంపున్ఁ డిక్కునవిషభీకరోరగ్రశేణు
లఁ నక్కటక్కటయక్కుమారునిఁ పెక్కుగతిఁఱపింపబంపు
ను॥ దరహా॥

౨. వససురియొకమాటుఁ వహ్నిశీఖలలోనఁ విసరికుమారునివే
యింపబంపున్ఁ విసువకనొకమాటుఁఁతతోఁగ్రజలధిలోఁ కసిమ
సగిశొబకుని మొసఁపులుఁ ముసరికొని తినముంపబంపును॥దర॥

౩. గరళమిడగబంపుఁ కట్టబంపునుగిరులఁ చరులద్రోయబంపు
శంకింపగాఁ విరివికురునద్రావి వెంకటాచలదాసుఁ డురుదు
గొనశిలశరని కరములుబరచిదేహమునురుమ బంపును॥దర॥

కాఫీరాగం—రూపకం ౧౩

ధరణీమండలలలామాఁ వినవయ్య సమాదరమునసుగుణాభి
రామా॥

మరిమరినిశిచరపతినిఁ స్మరమతి సత్వరగతియై॥ధరణీ॥

౧. ఒకవేళనునభిచారహేమానుంబులు సేయించునుఁ నొకవే
ళను నెండలలోనుండగ బంపున్ఁ ఒకవేళనువానలచేఁ నుప
హతినిొందించును మరియొక్కొక్కవేళను సృక్కకరంద్రం
బుఁ లుక్కాగబట్టించిఁ చిక్కులబెట్టును॥ధరణీ॥

౨. ఒక వేళనుదనమాయల నొదవించుచు బెగడించును। నొక వేళను పెనుమంచుల నొంటగనిలుపుట। ఒక వేళనుసుడిగాడ్చు లకున్ముఖుగఁగావించును। నొక్కటమంటిలోగ్మక్కిరించి త్రొక్కించు। నొక్కటనులులచే। మిక్కిలిచెక్కిరించు॥ధరణీ॥

౩. నీరునన్నమిడనీయక। నిరసించునుగండజిలల।చే రువ్విండు న్నుగదలవిదారణ మొనరించుట। దారితకవినుల కురుద్రావి వెంకటాచలనా। మేరితదాసుడ వారితశుభములు। దారితస ఖునికిగొరితలంపగ॥ధరణీ॥

కేదారగౌళరాగం—అట. ౧౪

చంద్రకులసుధాజలరాసి చంద్రా। నరేంద్ర చంద్రవినవే॥
సాంద్రీచింతనొంది యింద్రారి వ్యాకులితేంద్రియుండై హృదయమునదల। చెంద్రుడంబుగనచ్చెరుపడుచు॥చంద్ర॥

౧. ముంచితివారిధులూ। గదలచే మొత్తించితిగిరితటులూ ద్రోబ్బించితి। ఎంచకమీదని భేంద్రపంక్తులనురొ। ప్పించితిశస్త్రాస్త్రసంచయములచేగ్రు। మ్మించితినిదావాగునులను ద్రోయించితినిపెక్కుబాధలనల। యించితినిసర్పములచేగరపించితిని శపియించితిని గారింబితకడు ధిక్కరించితి నెన్నిజే। యించినను జావడిదిజూడగ। నెట్టినొడ్డ విచిత్రమోయని॥చంద్ర॥

౨. ఎరుగడొషధంబులూ। లేరుభర్తలూతులవేవిధంబులూ। బోధించినతరుగాడునిజకాంతి। తధ్యముజూడ్యము। బొరయచమిక్కిలీమెరయుచున్నవాడు। నెరయడొక్క నిమేషమయినను నె

మైగంబునదీనభావము తరముగాదికనన్ని విధముల బొరఁ
చూచియువిసివివే సరిలెవీని నెట్టి తెరగునదృంతును పరమదివా
ద్యుతముపీనిప్ర భావమెట్టిదికోయలంచును॥చంద్ర॥

3. ఆగ్రహంబుగాంచీ నేజేసిన నిగ్రహంబులెంచీ పరుఁ
తోడవిగ్రహంబులుగాగ వివరించిపలుకడ నుగ్రహంబులం
చు నొవ్వకతలచును జాగ్రదతులతపఃప్రభావజా నాగ్రగణ్య
దుధీరుడునుసముదగ్ర కురుమద్దాలివెంకటా చలాహ్వయదా
ససముడుమహాహాగ్ర తేజుడగుచు నొప్పెడుగాన మృత్యుగ్ర
సనమగునితనిచేనవ్యగ్రగతిగా దనకటంచును॥చంద్రకుల॥

శుద్ధసావేరిరాగం—త్రిపుట ౧౫

దంతీశవరదాంఘ్రిచింతనైకాంతవో కాంతేయాగ్రజవినవే॥
అంతటనయ్యమ రాంతకుండునాదినీ చింతనొందుచుగడు
సంతసింపజూచి మంతనంబునజేరిచండా మారుగ్రీగతి
గారవించిరి॥దంతీశ॥

౧. శుభ్రవిఖ్యాతివయ్యా నీప్రతాపముచోద్యముగదవయ్యాపా
రులనురోషభూవిజృంభమునసకలదిగీశులను విభ్రాంతులుగజే
శి విశ్వమేలితివి దభ్రవచనములీ విధముననుదాహరింపగ ద
గునేనీకని॥దంతీ॥

౨. వక్రదైనమానిసి వృద్ధగురుసే వలయందుగడునెనీమే
ధానయో పక్రాంతుడగువయః పాకంబుతోబుద్ధి క్రాం
తుజేయుము విడువూమిరోషమును శక్రవిద్యేషణా శుక్రా

చార్యులును వచ్చునంతటకని॥దంతీ॥

3. దనుజేశుడామీదటా॥ అనీతివినితనమనమున గొనియాద
టా॥ వినుడుకుర్చుద్దాలి వెంకటాచలదాస॥ వినతుదలపకయుం
డ॥ వేమూరువీనికి ఘనగృహస్థాచారధర్మము దెలపుడనియిను
మతిచెప్పెను॥దంతీశ॥

మంగళహారతి.

జంఘోటిరాగం—ఆది. ౧౬

అంగజజనకవి॥ హంగతురంగాశృంగారచరితాంతర్వేదినార
సింహా॥మంగళమేజయామంగళమే॥

౧. సరస శ్రీసాగరసంగదేశ వాస॥ సురనుతప్రహ్లాదవరదనార
సింహా॥మంగ॥

౨. వాసిష్ఠ గోదావరతీరమందిర॥ దాసారక్షణసువిలాసానార
సింహా॥మంగ॥

౩. పంకహరణవిరు॥ దాంకామరుమద్దాలి వెంకటాచలదాసా
వినుతవారసింహా॥మంగళమేజయామంగళమే॥

4 వ ప్రకరణము.

హుశ్యేనీరాగం—జుల్వ ౧

ఓరాజతిలకా॥ చంద్రనిభాస్యఫలకా॥ వోరాజతిలకా॥

శౌరిగుణకథా సుధారసపానవి స్ఫారామహాష్టోద పూరిత
పులకా॥

౧. యీగతిబలికిన నాగురుతనయులు! వేగమెయితని! వివిధగ
తీబాగుగాత్రీవర్గ! భాగపాతములెల్లాధీగతముగ నుపదేశమొ
సంగిరి॥వోరాజ॥
౨. అనిశము రాగద్వే! మానుబంధమునేచే! కొనియున్న విష
యాస! క్తులకేకాకా మనవంటివారికి! పనికిరావీయినిమన
మునదలచెన! ద్దనుజకుమారకు॥వోరాజ॥
౩. వ్యర్థములైనప దార్థములెల్లయ! థార్థములనిసంసా! గ్ధ
ముగాస్వర్థనొందుచునుండు! పామరులకేకాక! సర్థింపగామ
నకవియేలనితలంచె॥వోరాజ॥
౪. గురుసుతులాహ్నిక! పరతబోనాటల మరిగితన్నసురబాలు
రుబిల్వగా! పరగవారిజీరి! పరమార్థగతిమీర! స్థిరముగజ్ఞా
నోపదేశముదొరకొవె॥వో॥
౫. శాలిమికురుమద్దాల్ వెంకటాచల! దాసావరచపన్నశ
లోచనా! జాలభక్తిగొలిచి! మేలొందుదమనియా! బాలుర
నందరవాలోకించిపల్కె॥వోరాజతిలకా॥

ఘంటారవం—అట ౨.

బాలులారారండు మీకు! మెలుదెల్పెదా! మంచీలుదెల్పి!
ఆనందమూగీలుకొల్పెదా॥

శాలిమితోజూడుడి లోనమనయీడు! బాలకులెందరు కూలి
లోకొందరి! నేలయెల్లనుతమ! పాలిదెయనినమ్మిబేలతైతుది

యమునిపాలమురిగదయిక। చాలుచాలును మనకేలసంసార
ము॥ బాలులారా॥

౧. జగతిచూరేండ్లూపురుషాయువు సముచితంబుగా। సర్వని
గముములుజెప్పుచుండు। నిక్కువంబుగాసగము నిద్దురచేతదె
గిపోవు కీడల। దగిబాల్యకౌమార। దశలనిర్వదిబోవు। ముగియు
నిర్వదియేండ్లు। ముసలితనముచేత మిగిలినయాయువుమేర మీ
రినయిట్టి। మిగటిమిచేకామ। మగ్నతజెడిపోవు॥బాలు॥

౨. వారకాసంసారాసక్తి వదలనేరకా। కుర్వారకామా విష
యభోగా నాంఛవీరకా। ఘోరకర్మములందు సారెసారెకు
ను పే। సారకదిరుగుచు నూరకేకాలము। చూరబుచ్చుచుదుర్వి
చారులైన యీసంసారుల సంగతిజేరనేల కడతేరుటకును।
మంచిగారిజేరుదమింక॥బా॥

౩. ఇట్టిలేకాలమంతయుపో। దట్టనేలాభామి పుట్టిపుట్టిచచ్చి
చచ్చిపోరలనేలా। అట్టెకురుమద్దాల్యన్వయమున బుట్టినట్టి
శ్రీయుత వెంకటాచలదాసుని। యట్టులమనముశ్రీ। హరిపాద
యుగళము। బట్టిభక్తిచేత। గట్టిమానసమున। బెట్టిభవ బంధ
ముగొట్టివేయుదమింక॥బాలులారా॥

తోడిరాగం—ఆది. ౩

దనుజతనూజులారా। నాపల్కులు వినుడుచనువుమీరా॥

అనయమువినయము। మనమునబెనగొనగను ఘనముగవినుపిం

చెద॥

౧. అనుదినమును పగలగ్ధార్జనమున, ఘనకుటుంబసోపానమునగ
డుపుచు, తనరిననిమరసుమదన క్రీడనమున రాత్రులుగడ లేర్పూ
రు॥ద॥

౨. ప్రతిదినమునుజీ, వితకాలంబప గతసుగుటయెరుగకనాశ్చ,
హితస్త్రుతిదొలంగి, మతిగలంగితనశాశ్వితముగ బ్రతికొనమ
నుచుంచురు॥ద॥

౩. చేసినపనులేవే సారకబల్, గాసికొర్చిచేసిచేసి సారె
కు, ఆసచేతగవుబాసిమది నెరుకమాసి, మోసగతిబడి నసిం
తురు॥దనుజ॥

౪. కష్టములనేసుఖములుగాదలచి, తుష్టినొందుచువి, నష్టస్మా
దయులై, పుష్టియింద్రియములకు నొసగుచునుని, కృష్టదృష్టా
లగుచుసంచరింతురు॥దను॥

౫. తాలిమికురుమద్దాలి కులవిభవ, శాలివెంకటా, చలదానూ
నెపుడు, నేలుచున్నవన, మాలిదివ్యగుణలీలలెంచి మేలుగొవ
గజాలరు॥ద॥

ఆనందభైరవి—అట ౪.

హరిభక్తితోసాటియగునా, భువినమరియున్న ధర్మకర్మములె
న్నియైనా॥

౧. మానాభిజనవిత్తములునూ, నియమస్నానదానహోమా

అసూరకుమారులొగడినట్టి, 'అదరముమీర' అసూర॥

రసోత్తరముదీనిసావధానము। సంతసంబెడబొసంగదెల్పెడ
॥నసూర॥

౧. ఘనులయ్య నిండ్లలోమనవాడూ। చేకొన్నవెరితనమూనే
మందుమాడుడు మీరుకనియు కనియు నెరుగక సంసారమెఘు
నమని మేలువిఘాతముజేతును॥అసూర॥

౨. నానా యోసులయంకూజన్మించీ। గర్భానరకాది। నానా
దురవస్థలనుభవించీ। తానుయరేంద్రుండైననునిలుకడ। లేని
యొడలనుఖలేశమేమిగను॥అసూర॥

౩. స్నేహపాశములలోనా దగిలీ। అజితేంద్రియుండై। మో
హమంతంతకునుమిగిలీ। శ్రీహరి నెపుడును చింతించనివాడే
హేతువచే నెరుగుముక్తియని॥అసూర॥

౪. పూనీద్రవ్యాకాపిడువలేకా। అది యొడవుటకూరుజువైనా
మార్గములయందుబోకా। స్త్రీననావికకృపాణ జీవులవిధాన
ప్రాణహానికైనదటకరు॥అసూర॥

౫. ఇలనూశుభమేది యశుభమేదీ। తలపోయ్యసర్వముకలలో
నివార్తయనుచునూదీ। ఇలపున కురుమద్దాలి వెంకటాచలదా
సహృదయ। నిలయునిగనవలె॥అసూర॥

కాంజోదరాగం—ఆది ౭

మరియు మాచినుడీ మునురాకు మారులారా; సరసముగనుండ

దీనసంసారులువర్తింతువేంరా॥మరియునూ॥

౧. సలలితసరససల్లాపా సహితమై ప్రియురాండ్రతోడా గల
సిచేకొనెడిరహస్యకలిగి భోగములూ అలరవచ్చిరానీమాట
లాడుచుముద్దుజూపుచు॥ మెలగెడుబిడ్డలను జూచీవలలజిక్కి
తొలగాలేడూ॥మరియు॥

౨. తలపులోనా మెలగించెలులూ తలదండ్రులన్నదమ్ములునూ
బలసియెల్లెడనున్న చుట్టపక్కములునూ వలయుసిరి సంపద
లతోడా వెలయుగృహగోపురములునూ తలచితలచి విడువ
లేక తల్లడిల్లుచూనుండూరు॥మరియు॥

౩. కామతృప్తి లేకవ్యర్థ కర్తములనాదరింపుచు వ్యామోహ
లాభములకైనా యాసమొందుచూ వేమరూశ్రీకురుమద్దా
లీ వెంకటాచలదాసుని వలెనూ శ్రీమదంతర్వేదినరహరి
స్వామినీగొలువగవలెనూ॥మరియు॥

భైరవిరాగం—ఆది ౮

యందుకయ్యమనకీ సరిసారుల పొందుపాలులారా॥

మందమతినిభ్రమజెందియందునాచెందకెచెడుటకాకడాపట॥

౧. ఆపరానిజింహ్వలగుహ్యంబుల చాపతింబున దురంతమో
హసం తాపమొందుచున్ననునిదివదలుట కోపరింతపాపక
కర్తమేముకో॥యం॥

౨. ఆయువంతయు కుటుంబపోషణమే జేయుటకై ధారబో

యుచుపిసిని కాయలోని పురువుచందమునభవ తోయధిని
ముగిగిత్రోవయసుంగరు॥యం॥

3. పండితులయ్యను పరమెరుగకనీ తండుమనకునహి తుం
డీతండుహి తుండనుచుభేద బుద్ధిజేయుచు నుండెదరు వివే
కలేశమునులే కెందుకయ్య॥యం॥

౪. సర్వజగమునందువిష్ణు తేజఃపటు బర్హివెలుగుటింతగనుగొన
నీ పూర్వ దేవతతతోసహవాసము సర్వదాపనికీరాదువద
లుడు॥యం॥

౫. వేమరునుధరను కురుమద్దాల్ వెంకటాచలఋషిదాసు
నేలినయా మహత్తులక్షీనరసింహ స్వామి నేగొలుచుచుండ
వలేగా॥కెందు॥

అథానారాగం—రూపకం ౮

భజనసేయుడీ హరి భజనసేయుడీ॥

భజనతోడసమమగుపని త్రిజగములను లేదు లేదు॥భజన॥

౧. సారముదెలిసిమెలగుడివి చారముడిగిచెలగుడీ క్రూరుల
తోసహవాసము దూరముననుదొలగుడీ క్షీరముపంచదార
యుగొను తీరునహరిచారిత్రముసారెకుచవు లూరగ్రీమదీరగ
ముదమారగొనుచు॥భజన॥

౨. పరమశావనభవ్యమూ భక్తులకుపజీవ్యమూ సురనరముని
పరనికరాదరభరపరి సేవ్యమూ గురుపాతకహరణముచే॥

కొనుటకును కరము సులభము! నరకహరముయమకిం! కరని
కరతిరస్కరణము॥భజన॥

3. అసురప్రకృతివిడిచిదుర! హంకృతిజెడనడిచి! పసమాలినభే
దబుద్ధి! కసటుబోవదుడిచి! విసదృశకురుమద్దాలి! వెంకటా
చలదాసుడుబంగరూ! కుసుమములనుజూజనేయు నరసింహ
దేవునిగొలుచుచు॥భజన॥

బేగడరాగం—అట. గం

యన్నిభంగులనైనా! ఇందిరేశునిగొల్వకున్నగలదేమోక్ష
మూ! ఓబాలులారా! శ్రీహరిగొల్వకున్నగలదేమోక్షమూ॥
అన్నిశాస్త్రములను అరసిచూచినభక్తి! కన్నమించినదీలేదూ
॥ఓబాలులారా॥

౧. పరమాత్ముసుభక్త! పరతంత్రుడుకరుణా! పరుడూలక్ష్మీ
నాథునూ! నిరుపమకల్యాణతరగుణగణ దుగ్ధశరనిధినిర్గుణు
డూ! అరయనిరవధికనిరుపాధిక కరుణపై బొరలవలెగాక
॥యన్ని॥

౨. సకలాంశర్వామిసర్వజీవశరీరి! సకలచేతనసులభుడూ! అ
కలంకముగమనిమతని గొలుచుటకును! ఆయాసమువలవడూ!
ప్రకటగతిగొలిచిభవతాపమువికలముగజేయవలెగాక॥యన్ని॥

3. విరివికురుమద్దాలి వెంకటాచలదాస! వరునిసంతతమేలు
చూ! స్థిరతారాంతగ్వేదివివృ దేశనివాస నిరతినింపు నదేలు

చూ॥ పరగువరనరసింహ్వాదేవునిని ర్భరనిరతి గొలువవలె
గాక॥యన్నిభంగులనైనా॥

కమాచిరాగం—అట ౧౧

బాలులారా॥ వినుడీమృదు॥ సీలులారా॥

కీలెరుంగకచెడ॥ నేలభక్తికంటె॥ మేలైరసాధన॥ మేలోకము
నిలేదు॥బాలు॥

౧. దానవదైత్యభుజంగమగంధర్వ॥ మానవామరసమాజము
లో॥ మానక నెవ్వండైన ముక్తుడగు॥ శ్రీనాథునిపాద॥ సేవజేస్తే
నేని॥బా॥

౨. చిక్కడువ్రతముల గ్రతువులతపముల॥ చిక్కడువృత్తిసు॥శీ
లముల॥ నిక్కములక్షి॥ నిలయుదుభక్తిని॥ జిక్కినవిధమున
సిద్ధమునుండీ॥బాలు॥

౩. చాలదుభూదేవ॥ త్వముదేవ త్వముచాలదధికమైన॥ శాంత
త్వమున్॥ చాలదుశ్రీహరి॥ సంతసింపగవి॥ శాలమైనభక్తిజా
లినభంగిని॥ బాలు॥

౪. గురువూలుమనకు॥ లోబడుతెర్వులెకాని॥ పరగవిష్ణునిదివ్య
పదవీకినీ॥ తెరువులుచెప్పురు॥ తిరమైనచీకటి॥ పరుగులెత్తగనే
ల॥ పాదుదెలియలేక॥ బాలు॥

౫. తెండుపుస్తకములూ॥ తిరుగనాచార్యుల॥ కిండువిశేషము
జ్ఞెగుగించెదన్॥ రండేకతమునకు॥ రానొల్లనివారు॥ పొండువే

గముకర్తృః పుంజముపాలై॥ బాలు॥

౬. ఆడువ మెప్పుడు హరిరతిబాయకఁ పాడుదమచ్యుతుభద్రక
ధన్ వీడుదమాసుర వీరులసంగతి కూడుదమెందుము కు
దుభక్తకోటి॥ బాలు॥
౭. విత్తముసంస్పృతిపటలముగొబ్బిన వ్రతముకామాది వైరిత
తిన ఇత్తముహరికిని చిత్తమునిర్వాణోత్తమపథమును జొ
త్తముశుభమగు॥ బాలు॥
౮. విరివిరుమద్దాలి వెంకటాచలదాస పరదుడైనహరిని ప
రమభక్తి పరతగొల్పినవారి కరమర లేదిహ పరసౌఖ్యమిల
పెంపు మెరసిచేసురుచుండు॥ బాలులారా॥

ధన్యాసారాగం—ఆట ౧౨.

వినవెప్పాడురాజనందనా మేలు గనవేనందితనందనా॥

మనమునను ఘనముగనుహర్షము బెనగొనగనయవినయముల
తో॥ విన॥

౧. మోదముమీర ప్రహ్లాదుడిట్లుదెల్పు వేదాంతతాత్పర్యవిజ్ఞా
నులై ఆదనుజార్ఘ్యకుల్ హరిభక్తిచేమింఁచి ఆదరము మేదుర
ముగనతనిశ్రీదనరుపాదములుగొలిచిరి॥ విన॥
౨. అంతటగురుపుత్రుల బాలకులయే కాంతభావముజూచి క
డుభీతులై అంతరంగముచాల సంతపింపగనను రాంతకుని
యంతికముజేరిచు రంతమగుచింతచేబలికిరి॥ విన॥
౩. దనుజేశవినకురుమద్దాల్ వెంకటాచల దాసాభినుతుని

శాదద్వయమా మనమున నెప్పుడు మరువకతలచుచు వినడు
వామాటనీతనయుం డని మరియునిటులనుచుబలికిరి॥ విన॥

శంకరాభాణం—ఆట ౧౩.

మంగళంనరహరిస్వామికిసదాజయ మంగళంవిహంగగామికే॥
సంగతాంతర్వేదినగరా భంగకరవాసభూమికి జంగమస్థిర
సంగతాఖిల జగదంతర్యామికి॥ మంగళం॥

౧. కలశజలధిశాయికిమంగళశైల కనకశృంగస్థాయికి అలఘు
వివిధవిచిత్రవిలసదజాండకోటి విధాయికి జలజభవముఖసకల
సురమునిసంతతాభీష్టదాయికి॥ మంగళం॥

౨. అసురసంఘవిదారికినిర్మలయోగి విసర్జితపహారికి బిసకు
సుమనిలయాసతీమణి పీవరస్తనచారికి అసమరుచిరుచిరా
రసన్నిభహాటకాంబరధారికి॥ మంగళం॥

౩. పంకజాలవిఫాలశీలునకూ కురుమద్దా లేవంకటాచలదాస
పాటునకూ అంకరహితసమంచితార్థశ శౌంకసుందరఫాలు
నకూ సంకలితపరభక్తి నారదసరసగానవిలాసునకూ॥మంగ॥

౪. ప్రకరణం.

యమునాకల్యాణిరాగం—ఆడి ౧.

దనూజవంశశిఖాహణీ వినవేవీరగాహణీ॥

మనమునపరాకు గనకుముశోత్రవ మదాంధకారనభోమణీ॥

దనూజ||

౧. రక్షోబాలురనీకొమరుడుచే రంగజీరిలోలోననునాశీతూ
మార్గముకల్లలనియా తేపిం మచువారిలదానా మోతూయ
త్తుల జేసెనునకునిదె మోసమువాటిలైను గావుననీ దక్ష
త్వంబున జిక్క జేయవలె ధైర్యమరింధర తడవువలదికను
||దనూజ||

౨. ఉల్లసితవిష్ణు కథనములీగురు డొకమాతైననుగానీ ఉల్ల
ముచల్లగ నొచువగనుడువం దురుతముగమో దియియినీ
ప్రల్లమడితడనిపలుమరుబాలకు లెల్లనాపలుకుకల్లజేసినన్ ను
ల్లంఘంచుచు నెల్లపుడుద్ధతి నొల్లడుచదువగ నొక్కరుశ్చైవ
ను || దనూజ||

౩. చొక్కమైనయీ రక్కసుకులమున నిక్కముబెక్కురం
గలిగీరిగా నొక్కరైనహరినిక్కరిణినిపె న్నక్కవజేయుచు
గొలువరుగా ఎక్కడిసూతుననురేశ్వరకంటిప మిక్కటమగువె
ర్రిం బడియీక్రియ తక్కకకురువద్దాల్ వెంకటాచల దా
సునిజెలిమిని దలగకమెలగును || దనూజవంశ||

మాంజీరాగం — రూపం ౨.

నరవరరిపువరహస్త న్యస్తనామచరణా||

వెరగుపడకవినవెధరా మరవిపదపహశణా|| నరవర||

౧. ఆసురేంద్రుండపుడుపురో ధమలీగతిబలుకన్ పసమరిమా

ననముచగడు| ననశ్శశమగునలుకన్| మసకపుపాముసనుంబు
గ| బుసకొట్టుచు| ననపెసరుచు| ఉసురుగొనెచ| మసలకనని|
వెసరిప్పుచెయితునిడగ|| నరవర||

౨. పువడిబిలుపింపగ| నీ కైవడిదనకడకున్| వడిమీరగవిన
య| మనవచ్చినయాగొడుపున్| విడిముడిపడుచును| నడిదముబె
డిసి| మగనడరింపుచు| పిడుగులవడువున| బెడగగునుడువులు|
నుడువగదొడరెను|| నరవర||

౩. అరయగమమ| ధ్రాల్ వెంకటాచలహరిదాసున్| ధరనొ
ప్పుగయేలెడియం| తర్వేదినివాసున్| నరకంతరపుగొలుచుచు|
వెర| లేకతిగెడుసీశిరిముద్రుతు| చూడుమయని| ఖరతరము
గమరియుటకె|| నరవర||

పంతువరాళిరాగం—అట ౩.

యేమిరావోరిస్వామిద్రోహినీకెవడుగటపినాడురా||

యీమరుబృద్ధి| యవడుగటపినాడురా||

పామరుడగుపెన్జు| బంటువలెనుజేరి| వేమారునాముందు| విన
తులుజేసెదవేమిరా||

౧. పినతండ్రినిజం| పినవాడసురజాతమునకుద్వేషియనుచూ|
కనయుకానగలేక| కారుమాటలనోటకాయవెయ్యకప్రేలు
చూ| దనుజాతవంశచం| దనవనంబులోన| మొనసిపుట్టితివా
రా| ముండ్లచెట్టువలెను|| యేమి||

౨. లోకములన్నియు నేకీభవించెను॥ కాకుచేసెతిన్నోటా॥
నా కాధిపతులువితాకు జేసినారు॥ ధాకికొగ్గకనక్కటా॥
యేకడలనుదిక్కులే వచ్చినాడు॥ వాకిటబడియుండినాడే
సెద, యేమిరా॥
౩. యేకడనైన నాకెదిరించెకూరు॥ డొక్కడైనా లేకురా॥
నిక్కమెవ్వఁడు నాకె నిష్ఠఁబడినతా॥ చక్కబడి చూడగా॥
తకా - కకురుగద్దూర్ వేంకటాచలదాసునివలెహరినిదలంచె
దవెపుడును॥ యేమిరా॥

నవరోజురాగం—అట ర.

- యేలరాకుమారా॥ పూరక చెడ॥ నేలరాకుమారా॥
కాలపాశవశగతుడవైతివిగా॥ బోలురానామోలనీగలేమేలు
దెలియకప్రేరెదవయో॥ యేల॥
౧. మెండుదీప్తిబాసి॥ భయమొందిభా॥ మండునన్నుడాసి॥
మండు వేసవిలోనమధ్యాహ్నమునైన॥ యండగాయకసురి
దునాదగుచండకోపోద్దండగతిని॥ యేల॥
౨. నామప్రతాపముచే॥ చంద్రుడుమదినుాదినతాపముచే॥ పా
డుకొనుచుస్పృహక్షరాత్రులనైన॥ ఆదమరువకకాయువెన్నెల
భౌరనీవెరుగవలరా యిది॥ యేల॥
౩. ఘోరశృత్యువుబట్టి॥ ధరపైబెట్టి॥ కోరలూడగొట్టి॥ కా
రుచిచ్చైనానుకాలబెట్టిరాతు॥ క్షారయమకిండునేలకో

లకును దెచ్చెదనుగడరా॥ యేల॥

౪. కేవలములోనా నేవిహరింపఁ గాలీడనాలోనఁ పూలురా
లున నెడిబుద్ధిజాలినొంది గాలియును నామ్రోలమీరగఁ జాల,
కనువడికూలివీచును॥ యేల॥

౫. ఇంతమర్తదమేమిరా నామహితముఁ గొంతైనవినవేమి
రా వింతకుడుమద్దాలి వెంకటాచలదాసుఁ జెంతజేరకుము
జేరిననసురాంతకునిదలచుమనునాతడు॥ యేల॥

నాటకురంజిరాగం—అట ౫.

భయమిదేలలేదురా బాలక నికు భయమిదేలలేదురా॥
అయియోయంతటివారలయిర్గగాని నాకుప్రియముజేయుచు
నామ గయచేతబ్రతుకగ॥ భయ॥

౧. మొక్కజెడెసురేండుదూఁ చుక్కలతోడ సృక్కిసుడిసె
చెంఱుకూ తక్కినవారలఁ లెక్కయేటికినన్ ధిక్కరించెదవి
క్కరణినేదక్కనీకకదిక్కె వదురా॥ భయ॥

౨. తులవతనమిదేటికీ విష్ణుడటంచుపలువరింతువుమాటికీ వ
లదన్నగానినా పలుకులకింతయివా తలకవోనాకన్నవేరొ
కబలమికెవ్వడొగలడొదేల్పరా॥ భయ॥

౩. ఆలకురుమద్దాలీ వెంకటాచలదాసవరునేలీ వెలయుగాని
మనకు కులవిరోధియైనా జలజనాభునిదలచవలదుర దలచ

వలదురదలచవలదుర॥ భయమిదేల॥

అథానారాగం—అట ౬.

దిక్కేదిరానీకుదుర్నతీ॥ నేదక్కవేరె॥ దిక్కేదిరాదుర్నతీ॥
అక్కటక్కటగరుడకిన్నర॥ యక్షవిద్యాధరప్రభృతులూ॥ వ
క్కబెనరుచవెరచుచుందురు॥ పలువనీవేలరా వెరువవు॥
దిక్కేది॥

౧. అక్కజముగనస్త॥ దాదేశమునగాని॥ మిక్కిలిరవిమింట॥ మె
రయగవెరచును॥ ఒక్కతీరుననెప్పుడునునా॥ కొనరననుకూ
లుడైకాని॥ విక్కవిరయుచుగాలిదా॥ విద్వేషపరుడైవీవవెర
చును॥ దిక్కేది॥

౨. మచ్చటులప్రతాప మందీకృతార్పియై॥ విచ్చలవిడినగ్ని॥ వె
లుగగవెరచును॥ అచ్చముగనతితీర్ణచుగునా॥ యాజ్ఞనుల్లం
ఘించిశమనుడు॥ చెచ్చెరనుప్రాణిసంఘముపై॥ చేరిచంపగ
వెరచుచుందును॥ దిక్కేది॥

౩. ఇంద్రుడౌదలనా॥ యెదురనెత్తవెరచు॥ ఇతరులజెప్పగనేల
వినుముని॥ స్త్రీందగుణగణశాలికురును॥ ద్వాలి కులవెంకటాచ
లదా॥ సుందృఢంబుగనేలుహరిగన॥ సుభగమతినతడునినుబ్రో
చునె॥ దిక్కేదిరా॥

రేగుప్తిరాగం—అది ౭.

బలమెవ్వదురనీకు॥ బాలిశచరితా॥ చలపట్టివాలోవాదుసలి

పెదవీరీతి॥

బలవంతుడ నేలోకంబులపై బలములతోజనకనొంటిజని ఘ
నబలులనందరజయించితి నెవ్వని బలముజూచుకొనిపలికెదవె
దిర్చి॥ బల॥

౧. శుంతాగ్రేసర! వినరాయలవై కుంతుడువీర! వ్రతభూరిస
ము! త్కంతాబంధురుడనుచునున్నొత్తిలి! గాఢంబుగబలికెడు
'నేనమరుల! కంతనాశములు కడువడిదృంపుచు! ఖండింపగదం
డింపగ బలిమిని! కుంతీభూతుడుగాక వేగమద్దోరాహవభూమి
కిరావలువదె॥ బలమె॥

౨. ప్రజ్ఞావంతులు లోకపాలురునాకు! పరమద్వేషులయ్యుభ
యముతోమదీ! యాజ్ఞాభంగము జేయనోడుచురువో! సాపాం
గదృష్టిన్వి! లోకింపగవివే! కజ్ఞానచ్యుతమగుచుసకలలోకం
బులుగంపింపగ నీవీక్రియనాజ్ఞాభంగమునెల్లుజేసితివి! సా
హంకారతతోడమర్మతీ॥ బలమె॥

౩. ధారుణికురుమద్దాల్పైంకటాచల! దాసవరచుగొలిచీ! దై
త్యకులా! చారధర్మములనునీరు జేసితివి క్యూరుకులద్రోహి! కుటి
లునీచునిన్నుకారణమెంచక! దారుణగతితో! మారణమొనరి
చి! మత్కులమెల్లనుచారణాదిభేదరులుబొగడగన! వారణకీ
ర్తివి! వర్ధనమొనరుతు॥ బలమె॥

సారాంశము—అట ౮.

రిపుజాలతూలవారూలా వివే నిపుణజనాభి వందితధర్మ
శీలాః

౧. దానవేషునిపల్కలెల్లా దైత్య సూనుడువినిమదినసూయ
సంఘా జ్ఞాభక్తులతోడబద్ధం జలియగుచు నిలచిమెలు
కువతో రిపుజాల॥

౨. భయభక్తులొక్కటబెరయా మిగుల నయవినయముల
త్యు న్నతములై మెరయా శ్రీయఃపతిభక్తి ప్రభావము స్థిరత
రంబుగదెలుపదలచెను॥ రిపుజాల॥

౩. చెల్వొందనవితతద్విరచునీ కురుమద్దాల్వొంకటాచలదాస
వరచునీ మేల్వేలయ హృదయముననిడికొని మృదుతరముగ
జనకునకిటులనె॥ రిపుజాల॥

ముఖారిరాగం—అట ౯

అయ్యావినవయ్యా నామనావి అయ్యావినవయ్యా॥మా॥
యయ్యానీమోల మేలాడరయ్యజను॥లయ్యా॥ అయ్యయో
మీవంటిధీరులు నెయ్యమున హితులాడువచనము లియ్యకొం
చురెకానిముందుగ కయ్యమునకే కాలుజాతుర॥లయ్యా॥

౧. కాలహాపములను కైకొనియాశ్వగు డీలోకముల నెల్లనెల
మిపుట్టించుచు పాలించుచునుశుచి తూలించుచునునిట్లులీలా
విసోదియై కేలినట్లుచు బ్రహ్మమూలముగను ద్వేలగతిని పి

పీలికాంతముగా సకలజీ వాలియందంతరాత్ముడైయలఘుగు
ణకలితుడైయందును॥అయ్యో॥

౨. సారెకుచిత్తము సమత నొందించియిం॥ పారగజూచిన నం
తయు పొడగట్టి దారితప్పిదిరుగు తనదుచిత్తముకంటె వైరు
లెవ్వరుగలరు వైరిచిత్తమెగాక॥ వారకనునట్టిచిత్తము నీవశ
ము జేసికొనగదవయ్యో కృపదారుణమదయుతా సురకు
టిలగతివిడువగదవయ్యో॥అయ్యో॥

౩. లోకములనుగడియి లోగెల్చియింద్రియా నీకముగెలువగ
నేరవునీలోన పైకొనినిన్నుని బంధించునార్దురు భీకరరి
పులప్రభిన్నులజేయుము ఏక్రియనుచూచినను నావలనీకుశత్రుడు
లేడొకడునుత్పాదకరించక నేకమతితో నేర్పొనర బెలియగద
వయ్యో॥అయ్యో॥

౪. పాలింపవెనీదు భవ్యశేముషిను మృత్యులింపవేకర్త॥ మూల
బంధములను చాలింపవేదుష్టసంసారమునువేగ॥ గీలింపవేమది
వికేశవభక్తి తాలిమినిసర్వ భూతములకు॥ మేలుగోరుచునె
ప్పుడునువన మాలిభక్తజనాలిసంగతి॥ కేలిలోదేలగదవయ్యో
॥అయ్యో॥

౫. శమదమాదిగుణ సంపన్నుడగుచూ పమదృష్టిచేసర్వ॥ జ
గమునీక్షించుచు అమరినభూతద యాళుత్వమునమించీ॥ య
భిలజగంబుశ్రీ హరిమయముగనెంచీ॥ విమలకురుమగ్నాలికుల

భవ! వెంకటాచలదాసుకైవడి! కమలదళనేత్రుని భజించు
చు! గౌరవము చేకొనగదయ్య! అయ్యాపినవయ్యా!

పున్నాగరాగం—ఆది. ౧౦

నన్నవేనామాటా! వోదానవేంద్రా! నన్నవే!

నిన్నజేబాహుయు! గత్తెత్తినిల నిముచ్చాటికి! సత్యమ్ముపలికేదను
! నన్నవే!

౧. పవగజానిన శ్రీనిభుడేవర! దైవమనుచు నేతలగకనిలచెద!
కావక నాతలఖండింపుచు నె! చావకుంటినా! సత్యమహిమయ
ని! నన్నవే!

౨. జ్యేష్ఠాదేవిని నిష్ఠతోగొలిచి! శ్రేష్ఠేశ్వర్యము! జెందగోరు
క్రియ! కాష్ఠలోష్ఠసంకాశులగొలిచిగ రిష్టఫలముగోరినసిద్ధిం
చు నె! నన్నవే!

౩. గర్భమర్భగుల! గదియకశుభసం! దర్శితకురుకుద్దారిన
తుల! విహృతుండగు వెంకటాచలా! గర్భదాసేసంగతి
సుఖమొందవె! నన్నవే!

ముఖారిరాగం—విన్యస్త ఆది. ౧౧

మాటావినవయ్యాని! శౌటాధినాథానా! మాటా!

వాటాముగదెల్పదను లేటాపడగాపరి! పాటివినకచెడ! వేటి
కిలయ్య! నామాటా!

౧. దిక్కెవ్వడంటివి! దిక్కులన్నియువే! దిక్కునగల్గవేది!

కున్నలేకుండు! దిక్కుగలవారికిని దిక్కు లేనివారికిని! దిక్కు
వ్వడోవాడేదిక్కు! నాకియ్యావా॥ మాటా॥

౨. బలమెవ్వడారయోరి! బాలకినీకనుచు! పలుమారడుగనేల!
బ్రహ్మరుద్రాదులకు! బలవంతునకునుచు! ర్భటులయినవారికిని!
బలమెవ్వడోవాడే! బలమునాకునునా॥ మాటా॥

౩. పంకజలోచనుడు! పరగకురుహద్దాలి, వెంకటాచలదాస!
వినుతపాదాంబుజుడు, సంయోచమెలానీ! సర్వజగములకునం
కింపనీకునాకతడేరక్షపడునా॥ మాటా॥

వేగజరాగం—ఆది. ౧౨

జనవరేశ్వరుని! జనాగ్రగణ్యుని! వేధునపుణ్య॥

తనయునిపలుకులకు! గనలుచునా! దనుజుభుడు! మనమునదల!
పోశెను॥ జనవ॥

౧. తప్పును నొప్పును! తానెరుగడొరులు! జెప్పిననాటడు చెవి
నీరెండును! తప్పుగుణంబులు! గుప్పదిరెండును! చొప్పుడగల
వను! చొప్పిచేకదయవి॥ జనవరేశ్వ॥

౨. ఎట్టిభంగినైననుగా! బట్టిపట్టివదలడొర! వెర్రిగుదిరెను.
వట్టిపాటగాను తలకురొకిలి! బట్టుదనెడుచట్టమయ్యెననుచు
ను॥ జనవ॥

౩. యీలీలనుజాలినొందితాలిమి! దూలగకురుహద్దాలి కులజ
ధీ! శాలివేంకటాచలదాసవరమ! డేలుబాలుగని! యిటులనె
పరుడున॥ జనవరేశ్వ॥

అరాధారాగం—అ. ౧౩

ఓరీ! యిదేరాచరహంకారీ, వగుమనునాతోనీదారీ! యెదు
రాడెమనియగడిమీర|| ఓరీ||

సారంపుకర్తాకా యిది మారమెడపడగద్రోసి! యోగిని!
జేరగరాయసారల ముక్తింగోరి పరుమిడుచునూరెడవిదే
లా|| ఓరీ||

౧. సొంపయిర సొంపదలుమానీ! వశింపగనసహ్యమగున్జ్ఞుని!
నింపుగభడింపరోరెడపుశలంపా! చంపినాస కే చచ్చేడినను
చుంపింపింపము! కితిరోస్తులచు! గుంపించెడవకటా!
చాపునమను! తెంపరియగుజడు! తెరగువదిదేలా|| ఓరీ||

౨. నాతోడబ్రతిభాపలాడెమజగన్నాథుండు నాకంఠేనధిక
విఖ్యాతుడగునామ వేరెలేశీభూగ! చాతమున కుమద్రా
తంజంపిననాతరినే 'వెకతినారాయణు! దేతద్విశ్వములోలే
డినా! డెంమండు తెలియనేరవిదేల|| ఓరీ||

౩. నిక్కముగ! వెక్కడనుగలజే! చక్కటినిమెలగు నెట్టిగాడ
లనెక్కడిదివచ్చునిన్ను! విష్ణునిరిస్మకా-! చక్కడనువట్టిపె
క్కులుబ్రేలెడవిక్కరిణి నానిభృత్యునిపగిదిని! చక్కకసురుమ
ద్దాలి వెంకటా! చలదాసవరదు! డడ్డమగునటర|| ఓరీ||

శంకరాభరణం—అ. ౧౪

భీమాగ్రజవైరి, భీమబుధాంబుధి! సోమయవధరింపవే!

కామాదిదోషావిరా మానిర్మలధర్మ! ధామధరామర కామక

ల్పకభూమః॥ భీమా॥

౧. అని సురవైరిబల్గిన హరికింకరుడనయము శంకింపకా
ఘనహర్షబాష్పసంకలితుడై పులకితతనడై, యాగ్రహింపకా
మనమునహరినిదలంచీ భక్తినితడై నవ సూరించీ ఒకరి
నబాలవృత్తినినర్తనము సలుపుచును జనకునకిట్లెవలెఁగ్గరుడై
॥భీమా॥

౨. కలడంబోనిధి గలడాకాశమునందు గలడుగాలిధరాదుల
న్ గలడగ్నిదిశలబల్లెనునిశలను ఖద్యోత చంద్రాదున్ గ
కలడుత్రిమూర్తిశక్తులను ఓంకారత్రిలింగవృక్తులను కలడీశు
డంతట గలడుతండ్రినేడు వెలయనీనాయెడ వెచుకనేలనని
॥భీమా॥

౩. ఇందుగలడికనందు లేడనుచు సందేహమువలనూ స్పంద
నమొందక సర్వోపగతుడాని శాస్త్రోఘ్నముగలడు ఎం
డెందు వెదకిచూచిననూ హరియందందేకలడు నిజమనుచు
ను పొందుమీరగఁజ్ఞానంబింపిపల్గిన నందనుగనికనలొందు
చునిట్లునే॥ భీమా॥

౪. డింభకనీవిపు డంభోజ నేత్రుడుశుంభద్గతివిజృంభించీ
సంఖావితగతి సర్వస్థలములందు సముద్రయుండునంచుమి
చీ గంభీరఫణితి బలైదవూవిప్రంభముతోడ గులైదవూ
సంఖావృక్షమై నీ చక్రినిగిక్రినీ స్తంభమందునజాఫజాలుచు
వేయంచు॥ భీమాగ్ర॥

౫. స్తంభమందునజూప చాలకుండితి వేని చక్కగా నీతలవచ్చి కుంభినీతలవచ్చి కుంభినీతలమమై గూర్చుకొనితొరింభముతోహరివచ్చి సంభావించు నేనిన్నుబోచి యనిన దింభకుడా తండ్రిజూచి దంభరహిత కిరుమద్రాల్వెంకటాచలదాసవరచుతలచి తగనిస్టులనిపలెకా ధీమాగఁ

దర్బారురాగం—ఆది. ౧౫

పాండునృపతనయా! వినవె! బంధురతరవినయా!
చండరిపుమదోర్దండతిమిరమా! ద్రాండపుధుయశో! మండల
మండన! పాండు!

౧. అంభోజాసను! దాదిగద్యజప! ర్యంతమువిశ్వాత్తకడై వి
ష్ణుడు! సంభావంబుననుండెడువాడీ స్తంభములోనేలయుం
డకుండును! స్తంభములోపల! నుండుటకేమియు! నందేహ
ములేదు నిశ్చయముని! ర్దంభత్వంబున నేడగపడుబ్రహ్మ
ముగాననగదైత్యభిభుడును! పాండు!

౨. గ్రద్దనలేచిగద్దయడిగిపడి! కరాళించిహుంకరించి శిర్డము!
తద్దయునొరబెరికి కేలదాలిచి! తనయునిభాగవతశిఖామణిగ
ని! గద్దరించినాతోనిటుపంతము! ఇంద్రయందునులేడు లేడ
నగ! నద్దమజునితోహరిగలడుకలం! ఉంతటననియ్యస్థురార్భకు
డనగను! పాండున్య!

3. నరవరయశ్చనానాశూతః స్థికచరిజీవోత్రగర్భంబుల
తిరముగనానా దే గాంతరముల ఎరసుగుహద్దాల్ వంశశివక
రావరణవేంకటా మహాసనిముతః చరిణసరిసజ్జడు పరమా
త్తుడుశ్రీ హరికరమరు ముగనరసింహౌ తిథిరిందినిలచెను త
ప్పకనంతటః పాండున్ము॥

మారువరాం—ఆది ౧౬

మంగళం! జాయా మంగళం॥

జాయామంగళాము భంగూరపీ హంగీశశ, తాంగూనకూ
॥ మంగళం॥

౧. పంకజాలాయులంకృతః భాసూరపామాంసునాకు నిష-
ళంకవదనసుషమావిజితః పంకజశశౌంసునాక ॥ మంగళం!
౨. తమతరప్రతాపవహ్ని నగ్ధరక్షణికునాకు అనుపమాను
రాగవత్సరి స్లాదరక్షోదయునాకు మంగళం॥
౩. వినులశోభాశోభితాంతరే ర్వే దిజీవాజీవనునకు అమలకు
రుమద్దాలివేంకటాచలదాసావనునకు ॥ మంగళం॥

౬ ప్రకరణము.

నాటరాగం—ఆది. ౧

కుంభినీరమణా నిజజనపరిరక్షా రంభసంభ్రమణా

జంభారీవైరిసంభృతకోవః జృంభితుడైనం రంభిందియోరీ

డింభకయిలుజూపరయసుచుసభా | స్తంభమువడినట చేతంజ
రచెను॥కుంభినీ॥

౧. సాచగనరాసి నిష్ఠురచగుజవమున | వాలముగిబూనీ ని
చ్చిరమువ్రేసెనివ్రేటుతోడ పిస్సాటితవ గుచును పీక నాకన
ముకూలా పెళపెళరివములతో | బీటికలెత్తుచు భీషణగతిని
గ్భిత్తికలాకటటపీలాశత కోటిపోటుగను కొలదిమృలకుభృ
రూటములుపిరిగి కూలదిక్కరటి కోటిచేటుపడగాటపుకిం
బముపాలవంబుచెడి పటపట బగిలెను॥కుంభినీ॥

౨. విరివిరిధరదిరుగా శైలెగయుచు భగభగ | వెఱునుంటలు
దొరుగా చిటచిటపెటపెటమని కటుకువిస్ఫులింగములు పొ
గలతోగలసియెల్లడల జెదరా | అగ్గలముగ చూడుకలుమి
రుమ్ముగొలుప తరుచుగ తళతళ మెఱయుచు మెఱుగులుగ
చురాశగు వఱియలైనకంబముననుండిహరి కరాశతరభీకర
రోముని ర్భరంబులగుచు నుస్ఫురింపనరకేశరీంద్రరూపము
ధరించి వెడలెను॥కుంభినీ॥

౩. గండములరీ వా పెరుగుండులు మొండగు | గండుచేవమ
టూమశ్యందినగతమా | గ్రాండనుండలోద్దండచండరుచినిండు
నయనగోళములూ | ప్రళయసమయచటులా ఖండలోగ్రజాగ్ర
గ్భటుతరకోదండ కుటిలములుబొమలూ శీతచండపిస్పరిత
శంకునిభోర్ధ్వస్త్రభ కర్ణములుజంఘూనిలముల నిండగుహలన
గవిశ్వాసగతుల మెండుగనానా కాండరంధ్రములు॥కుంభినీ॥

౪. మీరిపలుమారు, డింస్ట్రములునిశాలశ తారములగేరూకు
 ర్వారకతోరక్షూర భంగినంగారపూరములుగురియుమహా
 డూలుగ్రాలాపిమృమృతి విచలద్దారుణజిహ్వయుదగ్రదహ
 నకీలారువిసాంపునదేలాపిస్సారతరసటావృణులశశికిరిణగౌ
 రములగుచుపరింపద్రపిళియుతా చారుకింధరము మేరుగిరిత
 టో దారవక్షుయి భీరనాభిదగ్గసుంభిసి

౫. బహుదోడములూ, భుజగభోగనిభ పరిణాహాచండములూ
 లవలగ్నంబతిమగ్ధ్రాతనుతరము కాంచనశాటీ ఘటతగ
 టీతబమొనరా నిజభక్తాగ్రనరద్రోహివధింపగ దొడరుతొడ
 లుజయికాహళజంఘబుదనరానిజ సాహితీసుభగ చరణము
 లు జగన్మోహన పిగ్రహమును వెలయమహిమాతస్సహత కు
 రుమద్దారి వెంకటాచలదాసుడు జయజయయన వెలసెను
 సుంభినీరవణా

సౌరాష్ట్ర రాగం—అటతాళం ౨.

భూపాలకోటీరభూరిమణిప్రభా దీపితాంఘ్రిపీతా సమరా
 పతితారిచ మూపాగ్నిజలధార రూపాపటువిపాతావిసవ
 ఆపరేశుపిట్టులావిర్భవించికురాపమైనభీకరాకృతితోగడు నే
 పుమీర వెలుంగగనుగొని యాపలాశకు లేకుడెదలోభూపాల

౬. వలనొప్పనరమూర్తిగాదూ కేవలహరిమూర్తియుగాదూ
 ఆలమానవాకార మద్భుతముగను జ్వలితమైపట్టికేసరియా

కారముకలసియున్నది, నిష్ఠుమా యాచరిసితమిది యధార్థమ
మమనుభూపాల!

౨. తెంపూనబాలుడుబొంగీ, ధైర్య సంపాదనాడిన భంగీకం
పమొందక స్వర్ప, గత్వాముభువిలోన నింపుమీరగ్గవతః, ప్రిం
వదలచి శీఘ్రంపవచ్చెను నన్నిటులనర, సింహరూపముదార్చి
యనుచునుభూపాల!

౩. హరితేనురణమంచునలతూ, అయిన వెరువకతిరిముగనిల
తూ, సారదిమీరవాచుంపాపూను తెంపూనం దరుణాడజతి
యింతు, హరియింతుశత్రూః, వెరగుదోపగననుభవార్జును
నురికేనరకేసరికి నెమరుగఃభూపాల!

౪. మెత్తగలదనివిత్తమువాగద, నెత్తుకొనుచు దత్తరమువా
మత్తగజముసింహ, మల్లంబుపైబోలు, నత్తైరంగుదోపనారణ
నీవర, సత్తముడు నరసింహుపైను, ద్వత్తుడైపర తెంచెగడు
వడి, భూపాల!

౫. అలనరసింహులేజమువా, దావానలముజేరిన శలభనవా
వెలవెలబోయెసాత్విక లేదదైనాశ్రీ, నిలయముంగలతామ, సు
లప్రాధీనిలచనే, వెలయుకురుమగ్ధాలి కులభవ వెంకటాచల
దాసుకలరగఃభూపాల!

కానడరాగం—త్రిశ్శబ్దాతికాళం ౩.

భండవభీమా భాగ్యభీరామా, చందాంశుధామవినవే, జ
యశార్వభామభండవ!

శాండవవంశ మండనార్జ్యయపుడా, భండలారిగంధుమీశ్వ,

హరివై! చంద్రకాలదండపన్నిభగదా! దండమూర్తందరితినై
చెను!భండన!

౧. గట్టిగట్టి! గడబోడట్టి అట్టేనీన్మసంహు! కాదితిపట్టి ధ
ట్టింవియెడిసిపట్టిననసురయు! దిట్టదప్పకమ! నిట్టట్టమనలీ! చి
ట్టుమగంటిమి! పట్టగల్పుకొనిమిట్టిపడకట్టలుక చేర్చెను॥భండ!
౨. ఈలీలపేర్చి! చాలపెల్లార్చి! కాలువాలూనిరు గేలనమార్చి
పాఠువంబుగతి! బోలినభంబున కేలినలుపగని! కినిశిఖగేం
ద్రుడు! కాలాహినోడి యుగతినలనిలము దూలవాళీలగతిబ
ట్టెను!భండన!
౩. ఉహూనమూట్టి చికాగబట్టి! సృక్కశతోడలపైసూటిగ
దెట్టి వుక్కు చట్టనగనొప్పుచున్నయా! రక్కసు వెడదయు! రః
కొవాలమును! గుక్కు నకరనఖరనఖరశిఖరములచే చక్క
కది! చక్కలుగచీల్చెను!భండన!
౪. వాళీలగలంచీ! నరమూలుదేంచీ! త్వాభరముగ రక్తమువరి
షించీ! భీభత్సాకృతి! ప్రేగులుదెవల్చీ అభీలంబుగ నడరి
మాలికలుగా భూరిరొద్రగతి ధరించుచును! హాభీకరాహుడై
చరించెను!భండన!
౫. చలమూనహెచ్చీ! పలలామువ్రచ్చీ! తిలలంతలుభండము
లుగాగ్రొచ్చీ! పలుదెరంగులనుబలిగల్గుచుభూ తలమున కురు
బద్దాలీవెంకటాచలదాసుడుని! శృలమతి మేల్ మేల్ భరీ
యని హాహాహరిమతింపగ! భండనభీమా!

కోరి వివరయ్యయజాతం వైరీ అనుకాగభగంబనసీ
 ఈరీ ఘోరయాధినివర్ష వీరవరుగిట్టిపట్టియట్టిహా పారవ
 భైరవ దారుణాననక కోరాకారుచైచరి చెను॥ కోరీ॥

౧. మానవుడ మానవుడుననగా కాని క్షారముగానర్చుగా
 నుకారంబునుఘానీ లోను వెల్లిగ్గానిద్వారంబున భూనభము
 బనరానీయురువు॥ ప్రాణవిహితము బియ్యనవికాని యైత
 ములైననభములచే॥ కోరీ॥

౨. యేయడనురేయిబగలనినుది యేయారాదుగ దాయ నెడి
 పాయన్నసమయము దాయా మాయలన జేయుడగునం
 దై తేయకులనా యకునిటులన పాయోపాయక లా
 మోగమున భోయనులఘోయచపధించెను॥ కోరీ॥

౩. ఆతరిదైతేయురేక్షిగ్గాతానుతులై జాతకోపాతిశయలై
 విర్భీతి స్థితప్రభాడవారజవమున చేతులనిశాతమగుహేతు
 బుఆతరరితిని భూతములుగనుని భూతసం పాతగతిదా
 శిరి॥ కోరీ॥

౪. ఈకరణదాకిననిశాటుల మూకా జాచిను హాకోపభీక
 రాకృతియైవీగా శ్రీకోనియనేకభంగు తడ నీకముకాకుపక
 తముచు వాపలనేపలు కేకలుగొనదులోకా లోకుడై
 శధించెను॥ కోరీ॥

౫. కీలాంజాలములు మేనుగ్రాహి విపులా భీలాంత్రమాలిక
 లుగళమునవ్రేలా కాలాగ్నిలీలదేలుచును నుత్త్రాలమండపస్త
 విగూర్చుండగ కాలగ కురుమద్దాలివైంకటా నలభానుడేల

మనస్సులించెను కోరి.

శంకరాభరణంగారం—అట. ౫

మనుజేశా, వినవయ్యసుగుణోశా మనుజేశా వినుతయశా
రాశి

వృతదిశావశాశా ఘనతారదివ్యభోగసురేంద్రసంగాతా

ఉ! దనుజగజవిదళనవిహృతిగవి మనుజసింహుడుదివ్యసింహా
తనమున సురాసురమరాలోకనీయ్యుండగుచు గూర్చుండెను
మనుజేశా

౧. యింపుమీరసురలూ ఆకసమూనా గుంపులైఅచ్చరలూ
గంపాలతోదెచ్చి కన్దానిపువ్వాలు సాంపుమీరగ్రుచ్చురిం
పూచు ముంపుమా పెంపగురగన్మదాగడింకిను భేరికాహళ
మూరిగర్వింపువాద్యవిశేషములుచా యింపుచునుతగి తా
డిరాడిరి మనుజేశా

౨. సురలసురలు యక్షులూ సిద్ధవిద్యా భరులులోకాధ్యక్షు
లూ గరుడగంధర్వకిన్నరులు కింపురుషూలు ఉరగులాదిగవి
య చ్చరులందరునుజేరి వెరపువేదూరదూరంబుగి నరుగు
చునుక్షగ్గరగజాలక విరచితాంజలిచుటలగుచుని వ్యేరగొను
చునం తంతనిలచిరి మనుజేశా

౩. అంతదేవతల్లెల్లా నరహరిసుగుణాంతర్యామిని
ప్రాంతానొందితను యంతరంగములందు సంతాపమునుభీతి
చింతయుగడురాగి అంతక్షరుపద్మాని వెంకటాచలాహ్వయ
ముపగిదిని సంతమీర్షనిజాధికారము వెలయువేర్వేరునుపరి

పిరి మనుజేగా!

మాంజిరాగం—అట ౬

ఆదరించివినవే! వోధర్మరాజా! ఆదరించివినవే!

ఆదిపురుషు, సకలవేదాత్మనరహరి! యాదోజగద్భామలపు
కుసుమించిన! మేమరస్వాదుతరవార్తల! వోదయాహృదయవి
మపించెద! ఆదరించి!

౧. ఘనలీలవహించీ! భువనములను! గల్పించిరక్షించీ! హన
నాముసేయును! నవ్యయాత్మదైన! ననజనాభునకనవరతామ
సద్భక్తి! విసుతులొనరించెదననుచు నవ్వనజగద్భుడుసంస్తుతిం
చెను! ఆదరించి!

౨. అమరవర్యదీని! సహస్రయు! గాంతమువాడగానీ! సమయ
జేయుటాకు! సమయమిప్పుడుగాదూ! శమమునొల్లినీకు! స
ద్భక్తుడుమహన్ను! కమలమతిశ్రద్ధాచక్రవేయనియు మోక్షభు
కుగీర్తించెను! ఆదరించి!

౩. జీవూలబుట్టించి! వానిలోనా! నీవుప్రవేశించి! భావాగ్ర్యుడ
వగుచు! బరగుచుంచువుగాన! మా వెతల్ దెలసియీ! మాయా
సురునిజంపి! మావిభవములుమాకోపగిలిచి! మంటినునిట్లోని
యాడెవింపుడు! ఆదరించి!

౪. చంద్రోదయమోదా! దైతేయాదుమ! శ్లోకతలోనూదా,
దండ్రిశాస్త్రములనూ! తనయునిచ్చుతిలోడు! పిరితాముల్ గొ
మతానె, విల్లుకుమార్పితవీధి! గొడిమరితమక బృహదాపితు! దే

వలలుపినుతులొనరించిరి॥ ఆదరించి॥

౫. వీడు శాపముసోకి, పృథివిబుట్టి వాడువీనిదాకి, నేడుజంపిజ
గజునిలువబెట్టితివాని, వేషాకతురుమడ్డాల్, వెంకటాచల
దాసు, గూడుకొనివిష్ణు శేవకులేమగుదు మిదంబునసన్నుతిం
ది॥ ఆదరించి॥

మారువరాగం—ఆది. ౭

అనుపమప్ర శాపిశాపితారీ, అజాతచైరీ, వినచే॥

దినరజనావనవిహతీ, నయూనుపాతీ, అనుపమ॥

౧. వనజభవుడు భవుడునుమది, మునులును శ్రీవిష్ణునివది, జనుల్కె
ల్లనూగూడివినుతులు, పరిపియును నరహతీన్, కవలుకుపగ, జాలక
పుడు, కరుణావరుణాలయయగుతనకాలయగాంచివిగుల్, విశ
తులగుచువినుతించిరి, అను॥

౨. హరికింబట్టించునతివి, హరి సేవానిపుణుతివీ, హరికతిశయ
వతివి, సదాహరిరతివిగదన్నా, హరివరసుందరవలగ్నా, విరా
ననీవరిగినునుజ, హరిరోషయిడిపిచుచ్చులు, వాదరింపవచ్చుయ
దిరి, అను॥

౩. అని వేడిననపుగాకని, యరవిందవనీవానిని, మనమునహ
షాంబెనయగ, మండగమనమొప్పన్, చనికురుమడ్డాల్ వెం
కటాచలభాసవరుండలరగ, చినయ్యిచ్చయైకమగోని, పన్నయ
భయములబొరొను, అను॥

పైంధవిరాగం—త్రిపుట. ౮

కన్నాడిగాదూ, హరిజేమున్ను, వన్నాడిగాదూ!

కన్నులకప్పుతా, కరమైదారుణమగు, చున్నదిహూపాము, ము
పైన్నహూసునే! కన్నాడి!

౧. ప్రళయారోచింబము, పగిదిహన్నాడిమోము! బెళుకొంది
తాకేందుచింబనిభముగాదూ! జలదనలవిలసద్భితావధి! చెలు
వుచూపెదుగానిచూడుట! సలలితాకృతికలితమగుచుప్ర! పా
దకాంతములుగాకున్నవి! కన్నాడి!

౨. వీరరాధాచ్చతా! నేకమొప్పెడుగాని, భూరికృపారస
హృత్తిరమ్యముగాదూ! ఘోరదంష్ట్రాంకురరోచులుగుప్పుచు
న్నవిగానియెల్లెడ! చారుదరహాసపూరముశృంగారవిస్తారిగా
కున్నది! కన్నాడి!

౩. వికృతోరునరసింహా విగ్రహంబుగాని, సుకరవారీజన, సు
లభకారముగాను అకటకురుహద్దాలి వెంకటా! చలదాసువికీ!
గాని, ప్రకటగతిదెలసికొనవెంతటి! ప్రాజ్ఞలకునలవిగాకున్న
వి! కన్నాడిగాదూ!

ఆరభితాగం—భూవకో. ౮

మనవేయ్యవ్యకోదరాగ్రజాతా! విరులాభిజాతా! వినవ!

అనుపమానగుణవికతని, జాశ్రితజనపారిజాత! వనకొలయహ
రిజూపము, గనుగొనినివ్వెరివోందెను! వినవ!

౪. అటుకొందకపలుకరింతుననుచూ! ముదిలోనదలంచూ పలికి
నప్రతిహూటవిభుడు! పలుకదొయనిసంశయించు జలజనిలయ

జినమనజనువలుకునుజెనగొనుచుండగఁ వినవఁ

౧. వింతగనిటులాసతివీక్షించీ, దగ్గరశంకించీ. శాంతింజెఁగొని
వెనుకనె, చెంతబోచుననియెంచీ. యెంతయుమదిభ్రాంతి
నొంది, చిదతించుచునుండెనురకఁ వినవఁ

౨. అరీతివిరించివిచారించీ, సదుపాయముగాంచీ. భీరమతినిత్ర
హ్లాదకుమారుకుదక్కగదీతని, దారుణరోషముకుపనె. వ్యాధి
శిశ్యముగాదని వినవఁ

౩. అదనుజార్భకునటురానించీ. అదరమునమించీ, వీడులెఱి
గొరకైహరియీదురంతరోషముగొనె. అదటపరిశాంతుజేసి,
అదరింతవలెమునుని వినవఁ

౪. అపుగాకనయావాలకుదరిగి. హరియకుగులకెగి, వేగం
బునకురుచుద్దాల్. వెంకటాచలదాసునివలె, రాగభరంబున
పాంజరియైగరిమముతోనిలచెను వినవయ్యఁ

కమాచిరాగం—ఆది. ౧౦

పావనచరితా పరిహృతమరితా శ్రీవరపదపన్నసేవైకనిరతా
పావథానముగ, భావింపవెనర దేవశుద్ధభావభావుకభరితా
పావనఁ

౫. అభక్తాగ్రణి యటునిలచిననర. హరియునాదరించీ, ప్రాభ
వమొప్పుగఱియిరముతన, పజ్జకురానించీ. శోభితమైతగుచూ
తులవాసనిపొంపుకదీక్షించీ. ఆభిభవమహాభిభూ, కా

భయప్రదానచాగుకరమును రాభివంశ్యుడతని మాభికరుణా।
వైభవముబొరలి వరలగనుంచెను॥ పావన॥

౨. నరకేసరీంద్రకర। స్పరిశమున పరిజ్ఞానయితుడున్ పరితోష
భాష్పపరికిలితుడుని ర్భరపులకావృతుడున్ నిరుపనువివేక
నీతిపరుమనును సితభక్తి రితుడున్ కిరిము పెనుగ ద్దనభాము
జదే కొగ్గచిత్తుడుగుచును, ద్వేపునిచరణకిమలములు దరిము
గమనమున నిరవుకొలిపె వెసదొరకొనెనుతంప॥ పావన॥

౩. తలపునకురుసద్దాలి వెంకిటాచలదాసునిగాంచి యిలమి
తోనతనికెష్టవరంబులనిచ్చుచుమాన్నించీ వెలయుచును తిర్యే
దిగుహలోద్ధరి విడిదిగనివసించీ వెలుగుచునిగమాం చలాచల
గుహ విహారియగుచుహనరవృగేంద్రుని లలితముధురవా
గ్విలాసరచనా కలితుడుగుచుసలిపెను తులతులము॥ పావన॥

భరహరప్రియరాగం—రూపకం. ౧౧

కరుణజూడవయ్యా ఓపరమపురుష నరహరి॥ కరుణ॥

కరుణజూడవయ్యానీ, చరణము వేళరణచును నెరవచ్చిన
య్యయి హేమా నిరవదివాత్మల్యజలధి॥ కరుణ॥

౧. గురుతరవిజ్ఞానులుహర సరసిజగ భాగములునిను దరిముట్ట
నుతింపలేరు, దనుజునుతుడుడుడున్ మరహంకారుడనల్పుడు
దుర్మనీఘుడును, బాలుడు సరసగుతులనుతులుసలుప, జాలుచు నె
పరాపరేశ॥ కరుణ॥

తషమునువంశము తేజము దాంతియుసౌందర్యంబును ది
పుణశ్వంబును, బలమును నిష్టాపారుషముల్ జపహేమాచూ
ధ్యయనంబులు॥ చాలపునిను మెప్పింపగ కపటరహితభక్తివలు
యు గజయూధముచందంబుని॥ కరుణ॥

3. అనులములగు పండ్లెండుగు. ఇములవెలసియునునీపద। కను
లవిముఖుడగుఁడుప్రసి। కంఠెనుశ్చపచుడచేత్। అనరగను
మనోవా। కా-యార్థప్రాణములునీకు। సమగ్నించెనేనియత
డు। సకలలోకపాపనుడగు॥ కరుణ॥
౪. కాపున నేనీపిధనగు। తావకప్రభావమెరిగి। భావించినుతి
తుభవ। ద్భావుకగుణవితతిన్। దేవనిను నుతించినవాడే వాడై
ననుగానీ। పోవునుభవదాపనాడచి। వేవేగ మేముక్తిగతికి॥కరు॥
౫. అలకురుమద్దాలి వెంకటాచలదాసుని నేలిన। చెలువునమ
త్రులుషంబులు దొలచివైచి వేగన్। లలితమగుభవత్పదప, ల్ల
వయుగభీదాస్యంబును। నెలకొనిమత్కరణత్రైచెలించకుండు
నటులనను॥ కరుణజూడ॥

శ్రీరాగం—ఆది. ౧౨

ఓదేవా దేవా। కరుణజూడవెమమ్ము॥ దేవా॥
శ్రీదయిత వేదనూపురవ। త్పాదకమలా। దనుజవిదళన॥
ఓదేవా॥

౧. నీగాసావరులూ। బ్రహ్మములు మరియింద్రాదులగుసుర్లలూ।
భీమగుక్యతిగని। లోదలకియెదిదెలియక, పెరిపేదిబలు
యెరిపించరి భేదముడిపిమోదమొసగి దిగ్గననాదిరింపవేద
యాహయాశయ॥ వోదేవా॥
౨. పంకరుహనయనా, ఫణిరాజభోగప। ర్యంకతలశయనా నీ
రూపములును। ప్పంకాస్తబంకములుగానిభ। యంకరకలంక
ములుగావురి, రంకుశప్రియంకరములుగావుని। యంకనోజ
యాంకశాంతివొందవె॥ వోదేవా॥
3. పాతకవీనాశా। జగదీశశిర్యని ధూళిభలలాశా। వృశ్చికప

న్నగముల రీతి నతిభంగుడగునీ దైత్యజాతుల నెడపిటివి భూ
 శలికెనినీ! ఇలవి వచ్చిన యాతతంబుపసి! యైతుదంగనియె||
 వోదేవా||

౪. రోషముఁ నేలె! యిరీతినిమస్సహ భీషణతమే! కల్యా
 ణగుణసమున్నేషియుచదోషియైశగునీ, వేషము శేషజనము
 లుభవమోషకమును! పోషకముననుచునం! తోషకవితభావ
 ణములవేడెద|| వోదేవా||

౫. వోచతురచరితా, పురుషుద్ధాల్పేంకటాచలదాసను! ఖ
 రకరకిరణవ్యా! కోఁచాబ్జలోచనచరాచరి! గోచరపిమోచి
 తాశ్రితభవ! ఖేచరులనుజూచివారిభయమునుద్రోచిమ్మా! గా
 వీ! యేలవేయిక|| వోదేవా||

మాంజీరాగం—అట. ౧౩

కోరలేదయా, వేరేమీయు|| కోరలేదయా||

సారసాక్షునీ చరణసేవమాని! సారములేనినం! సారసౌఖ్య
 మూలు|| కోరలే||

౬. కోరెదరీనరులు! భూరిసంపదాయు, రారోగ్యములుతమ!
 కపినిత్యమనినన్తి! భోరానమాతండ్రి! బొమమూడిమాత్రాన!
 నీరయ్యెనవియట్టి! నెరవీరుడునేడు చూరణమునొందెనీచేత్త
 టి! మాత్రలోగానవేరేమీయు|| కోరలే||

౭. మానకరోగని, ధాన్యమైనకాయ, మూనివిడువలేక! మాన
 పుండుమిగుల! దీనుడగుచుకా మానలమునదహ్య! మానుడగు
 చునెండ! మావూలవంటిని హినభోగములాసజేయుచు! నె
 న్నటికితుదిముట్టినేడు|| కోరలే||

౮. ఖరనకరాతిభీ, కరనేత్రరక్తకే! సరనిష్ఠురధ్వానపరుషభుకు

టిదీఘం॥ తరళాంత్రమాలాద తురదాంష్ట్రమైననీ॥ నరసిం
హాకృతజూచి వెరువగానిదు॥ స్తరభవాభిక్తవే॥ తుననునీ॥ చర
ణసేవకుజేసియేల వె॥ కోర॥

౪. శ్రీకరమైనట్టి నీకరముగిరీశ, లోకేశులకునైన॥ నేకాలం
దినభయ॥ మీక వెలగు నేని హీనూడమూఢుడ, ప్రాకృతుడను
జడుడ॥ పామరుడనకనం జేకొనిమదీయోత్తమాంగముజేర్చి
తివిచోద్యమయ్యెడుమరి॥ కోర॥

౫. నగులునినునుతింపమరచీ॥ యథోగతి చరతురంచుమిగులప
రితిపింతుగాని॥ సరసభవత్రోధసారమానిసం॥ సరణమహేష్వా
గ్రవై॥ తరణికించుకైన॥ వెరువకురుమద్దాలివంశజ॥ వెంకటాచ
లదాసనుతమరి॥ కోరలే॥

సురటరాగం—అట ౧౪

చేరునా మోక్ష, సిద్ధికింతైనా॥

దారిగానకసం॥ సారాకాంతారమున॥ పారామొండకవృథా
పరువులేత్తెడువాడు॥ చేరునా॥

౧. నీగృహంగణభూమి॥ నిటలంబుసోకగ॥ మూగీనభక్తిచేమొ
క్కెడినీ॥ బాగుగానష్టాంగ యోగసంసిద్ధుడై॥ భోగసంప
యాపిరాగియైనగాని॥ చేరునా॥

౨. నీకల్యాణమయ, నీకరవర్ణనమూలు॥ ప్రాకటముగనోటబలు
కడేని సాకల్యముగశాస్త్రీ॥ సమితియల్లతుని దాకచదివినవి॥
ద్వాంసుడైనగాని॥ చేరునా॥

౩. నియితమీరజేయు॥ నిఖిలకృత్యములును॥ పియభావముననీక
ర్పింపడేని॥ నయమొప్పుగాభూత దయగిర్నిధినిశ్చయబుద్ధి

యగుదానఁ శాలియైనగాని॥ చేరునా॥

౪. ఆదరముననీడు॥ పాదారవిందాముల్, మోదమెప్పుచుది
నూడడేని॥ మేదురశాస్త్రసం వేదియైధరణిబెం॥ పూదిమహా
తత్వ వేదియైనగాని॥ చేరునా॥
౫. వెలయకురుమద్దాలి॥ వెంకటాచలదాసు వలెనీకథల్ విం
చు కొలువడేని॥ వలనొప్పుగానకిల వ్రతమూలుసలుపూచు, ని
లిచిమహాతపో॥ నిష్ఠుడైనగాని॥ చేరునా॥

మధ్యమావతిరాగం—ఆది. ౧౫

మందరకుధరాశీరా॥ మనసిజాసుకుమారా॥

వందితాసురవరా॥ వారధిగంభీరా॥ మందర॥

౧. పాపవాలీలావిత్రా॥ పరమపవిత్రాదీపితనీలగాత్రాదివ్యావ
రీత్రా॥ మందర॥
౨. సామగానవినోదా॥ సంభృతమోదా తామరసాభపాదా
దళితాప్తభేదా॥ మందర॥
౩. ఆమ్నాయమంజీరా॥ అమితోదార నిమ్ననాభికాసార॥ ని
రుపమశూర॥ మందర॥
౪. శతకోటిరవితేజా॥ జగదేకబీజా జితశాత్రవసమాజ॥ శ్రీతక
ల్పభూజా॥ మందర॥
౫. భాసురకురుమద్దాలీ, వర వెంకటాచలా॥ దాసవరదపరమ॥
దయాగుణశాలీ॥ మందర॥

కమాచిరాగం—ఆది. ౧౬

కావవయ్యామమ్మూ॥ దేవా దేవాదిదేవా॥ కావ॥

యేఁధిజూచినమా॥ కేదివిక్రమనీవేదావే॥ కావవయ్యా॥

౧. సంతతమూసునా! యంతరంగమునిన్ను చింతింపనియ్యవే!
శ్రీరమాధరాధార॥ కావ॥
౨. కన్నులెప్పుడునిన్ను! గనుగొనునెట్లనను మన్నించవేనవమ
నసజాకారశూరా॥ కావ॥
౩. వీనులునీకథలు! వినుచుండనట్లుననుసం మానింపవేసాను!
గానైకలీలాలోల॥ కావ॥
౪. నాలుకయపుడునీ! నామముల్ నుడువగ మేలాసంగినన్ను
పాలింపవేశ్యాను ధామ॥ కావ॥
౫. విరివిడుగుడుదాని! వెంకటాచలదాసు నరసింహునిన్ను! నర
యతేగరుడగామి సామి॥ కావవయ్యా॥

కళ్యాణిరాగం—అది. ౧౭

వినవేపాండుతనయా! ధృతవినయా విజయకృతానునయా॥
ఘనకీర్తి వజ్రకమనీయహరకలితదశదిశాంగ! నాంగసముదయ
॥ విన॥

౧. వినయముతోనిటు! వినుతులుసలిపిన కనిప్రస్థామని! కరము
ప్రీతితో! అనుపచూరకరుణాలోకనముల, దనువుచుహర్షం!
బునహరిబలికెను॥ విన॥

౨. మెచ్చితినినుధున్పుమవాగ్రచనకు! నిచ్చెదవరములు నెవ్వి,
యైననీ! యిచ్చవచ్చినట్లు గోరుకొనమన! నచ్చిరుతపాప డ
పుణిటులనియెను॥ విన॥

౩. వరములడుగుమని! నంచింపనేల వలదనినతిసం! చలనహే
తువులు, స్థిరమగుపద సేవకులందొక్కరునిగాజూచి! కరు
ణింపుమనియే॥ విన॥

౪. అలికానినిటులు బలు నెలినినిల్ల లభక్తికిహరి। చాలప్రీతిగ
ని యెలిమితోననిని కందునను వెలితి గలుగకుండదయి గను
గొనియే లేను॥ వన॥

౫. అవ్యయమహి మనః॥ సంకర్షేది దివ్యదేశమున। దిరముగ
నెలకొని, స్తవ్యతకు గాలి పెంకటాచల। దాసునిరవధిక।
దయ నేలుచుండె॥

సురటరాగం—ఆది. ౧౮

మాన్యశింహస్వామీకీ, మంగళం- లోక। మానితఖగరామీకీ
మంగళం॥

భానుకొటిధామీకీ, మానివినుతభూమీకీ, మానితసకలజగత్త
డలాంతరామీకీ॥ మా॥

౧. శంఖచక్రచాపక్షి, సముద్ర్ణబాహునాకూపుంఖానుపుంఖీ
తవీ స్ఫురద్దయాసం। దోహునాకు॥ మా॥

౨. రాకేందుసుందరవీ, రాజితవదనునాకూ। సాకల్యసుగుణ
జాలాసౌభాగ్యసదనునాకూ॥ మా॥

౩. భీరసన్నుతాంతర్వేది, దివ్యదేశాసావనునాకూ। అరయకు
రువద్దాల్పంక। టాచలాదాసావనునాకు॥ మాన్యశింహీ॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఆరభిరాగం—దండకం. ౧౯

జయారమారమణగోవింద। జయలక్ష్మీనృశింహ। జయాంభోజజాతా
ద్యజేయోరుమాయీ, జయశ్రీభుజగేంద్రశాయీ జయశ్రీహగేంద్ర
యాయీ। జయానందసందోహదాయీ, జయశ్రీపయోరాసికన్యా
నపాయీ। భవిష్యన్యదివ్యప్రసాదంబుచె, నిష్ణాప్రహ్లాదచారిత్ర, మా

శ్రీకృష్ణదేవరాయాండ్ర భాషానిలయము

ప్రహేళికాపాత్రం బహు

మల్లాన్ బజారు - హైదరాబాదు

రంబు, ౩

తంబుగాకీర్తనంబు

ఈ ద్విగ్రహం. కేగొన్నబడిన తేదినాడు రంబింపు

మీరంగబల్. సొంపు జరంగనిర్మించి నేర్పొప్పగ ని ఈ సునర్పించితెన్.

వీనిలోకంబులోనే, వ్విరేకాగ్రచిత్తంబులై. మించి గానంబుగావిం

కు. రానందమొందన్ మరిన్వీను. విందురామానవు పుత్రపా

త్రాయురారోగ్యసంప. తనమాయును. ధన్యులైలోకసరి. మ్మాన్యులై

యండగా, మేమరంబొ, దయాదృష్టి చేనాదరింపన్ దగునన్. మరింబ్రే

మస్సీమమై, యొప్పగానీప్రబంధంబు, యుష్మత్ప్రభావానుబంధంబురం

గత్కూపాభంగురాపాంగి. వీక్షాళినం గీకృతించేసి. యాచంద్రతా

రాకూమై. చెల్లుమీరంగ భూచక్రమందొప్పగాజేసి. నీజక్తభక్తున్

ననుం. కుర్తదాల్. వెంకటాఖ్యానదాసున్ సదాభీష్టసంసిద్ధునిం. జే

సిద్ధింపవే. శ్రీనృపంచాస్యమూర్త. త్రయీపారవర్త జగద్దీతకీర్తి.

హతాప్తప్రజార్త, సదామంగళం. తే. నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహార్చనము.

